

1026 Budapest, Riadó u 1-3.

KRID: 213396918

Levélcím: 1534 Budapest Pf.: 958

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/50/2021.

Iktatószám: VJ/50-93/2021.

Betekinthető változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Aradszky és Képes Ügyvédi Iroda (1027 Budapest, Bem József utca 5. II. emelet 1.), a Dentons Réciczka Ügyvédi Iroda (1061 Budapest, Andrásy út 11), a Károlyi-Szabó Ügyvédi Iroda, valamint a Dr. Gönczöl Tünde Ügyvédi Iroda által képviselt **Dreher Sörgyárak Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (1106 Budapest, Dreher Antal út 3.) és a Dessewffy, Dávid, Felsmann valamint Társaik CEE Attorneys Ügyvédi Iroda (1125 Budapest, Lóránt út 1/B.) által képviselt **C V G - Café Vian Gozdsu-udvar Kávéház és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** (1075 Budapest, Király utca 13. III. ép. fszt. 2.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 7/B. § (1) bekezdésben foglaltak feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozások 2021. március 12-től megsértették a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7/B. § (1) bekezdését, azáltal, hogy a Dreher Sörgyárak Zrt. és a C V G - Café Vian Kft. között létrejött szerződéses együttműködés Dreher Sörgyárak Zrt. által kialakított és alkalmazott feltételei arra ösztönözték a C V G - Café Vian Kft.-t, hogy sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Dreher Sörgyárak Zrt. termékeiből valósítsa meg.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja továbbá, hogy a C V G Kft. a Kertv. 7/B. § (2) bekezdését megsértette azzal, hogy 2021 augusztusától 2022 januárjáig csak egy gyártó termékeit értékesítette.

Az eljáró versenytanács a fentiekre tekintettel a Dreher Sörgyárak Zrt.-vel szemben 12.000.000 Ft, azaz Tizenkétfélmillió forint versenyfelügyeleti bírságot szab ki, továbbá a jelen határozat kézhezvételét követő 60 napon belül olyan megfelelési program kialakítására kötelezi, amely biztosítja, hogy a vendéglátó üzletekkel folytatott együttműködése során nem kerülnek alkalmazásra olyan üzleti feltételek – sem közvetlenül, sem közvetve, a nagykereskedelmi partnereken keresztül érvényesítve – amelyek önmagukban vagy együttesen arra ösztönzik a vendéglátó üzletet, hogy beszerzésük 80%-ot meghaladó részét a Dreher Sörgyárak Zrt. termékeiből elégítsék ki. A megfelelési programnak részletesen tartalmaznia kell mind a Dreher Sörgyárak Zrt., mind a vele szerződés jogviszonyban álló, vagy szerződni kívánó vendéglátó üzlet ennek megvalósításához szükséges feladatait, intézkedéseit, és megvalósítását a Dreher Hungária Sörgyárak Zrt. a jelen határozat kézhezvételét követő 90 napon belül köteles igazolni a GVH számára.

Az eljáró versenytanács a C V G - Café Vian Kft.-t figyelmeztetésben részesíti, egyúttal kötelezettségként írja elő számára, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő 60 napon belül

alakítson ki a Kertv. 7/B. §-ának való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, s azt a jelen határozat kézhezvételét követő 90 napon belül igazolja a GVH számára.

A versenyfelügyeleti bírságot az eljárás alá vont a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni, befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát, a befizetés jogcímét (versenyfelügyeleti bírság). Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság, illetve eljárási költség (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I.

A VIZSGÁLAT INDÍTÁSA, ELŐZMÉNYEK

1. A Gazdasági Versenyhivatal 2021. december 20-án versenyfelügyeleti eljárást indított 2021. augusztus 1-től kezdődően az ügyindító végzés időpontjáig a Dreher Zrt. és a C V G Kft. eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben, mivel észlelte, hogy a C V G Kft. vendéglátó üzleteket üzemeltet Budapesten, amelyben – egyéb termékek és szolgáltatások mellett – palackozott, illetve csapolt sör termékek széles kínálatát is értékesíti. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a C V G Kft. az általa kínált sörtermékek körében kizárólag egy gyártó, a Dreher Zrt. termékeit értékesíti, ezért valószínűsíthető, hogy a C V G Kft. sörtermékekre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól, a Dreher Zrt.-től származott az adott naptári évben, illetve valószínűsíthető, hogy e termékkategóriában kizárólag egy gyártó termékeit értékesítette.
2. Az eljárás alá vont vállalkozások a fenti magatartásukkal valószínűsíthetően megsértették a Kertv. 7/B. § (1) és (2) bekezdésben foglaltakat.
3. A versenyfelügyeleti eljárás a VJ/50-63/2021. számú végzéssel 2023. április 27-én kiterjesztésre került a 2021. március 12. napját követő időszakra.
4. A vizsgálat 2023. április 27-én terjesztette az eljáró versenytanács elé az ügyben készült vizsgálati jelentést² és az eljárás iratait, ezzel az eljárás a Tptv. 47. §-a szerint versenytanácsai szakaszba került.
5. Az eljáró versenytanács 2023. május 8-án észrevételezés céljából megküldte³ az eljárás alá vontak számára az ügyben készült vizsgálati jelentést, melyre az eljárás alá vontak 2023. június 19-én kelt beadványukban részletes észrevételeket terjesztettek elő.⁴
6. Az eljáró versenytanács 2023. július 26-án megküldte az eljárás alá vontaknak az ügyben kialakított előzetes álláspontját,⁵ melyre vonatkozóan az eljárás alá vontak nyilatkozatot tettek,⁶ illetve észrevételeiket a kérelmükre tartott tárgyaláson⁷ fejtették ki.

¹ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

² VJ/50-65/2021.; eljárás alá vontak számára betekinhető iratváltozat: VJ/50-66/2021; betekinhető iratváltozat: VJ/50-67/2021.

³ VJ/50-65/2021.; betekinhető iratváltozat VJ/50-67/2021

⁴ VJ/50-76/2021.; betekinhető iratváltozat: VJ/50-77/2021.

⁵ VJ/50-81/2021

⁶ VJ/50-87/2021., VJ/50-88/2021.

⁷ VJ/50-89/2021.

II. AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT VÁLLALKOZÁSOK

II.1. A Dreher Zrt.

6. A Dreher Zrt. az ASAHI csoport tagja, a vállalkozás közvetlen tulajdonosa az ASAHI Europe & International Ltd., amely vállalkozás konszolidálja az ASAHI csoportba tartozó Japánon kívül található vállalkozásokat.⁸
7. A Dreher Zrt. benyújtotta a vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások által gyártott sörmárkák listáját,⁹ illetve nyilatkozott, hogy mely vállalkozások tartoznak a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (a továbbiakban: Számvtv.) foglalt, a Kertv. 7/B. § (8) bekezdésében hivatkozott vállalatcsoportba.¹⁰
8. A Dreher Zrt. nyilatkozatai szerint¹¹ [ÜZLETI TITOK].
9. Nyilatkozata szerint a HB termékek esetében, a HB Weiss (HB Búza) termék szállítója nem tagja a vállalatcsoportnak, a HB Lager márkanév alatt forgalmazott termékek¹² gyártását azonban, egy 1993 végén kötött licenc megállapodás alapján a Dreher Zrt. végzi.¹³
10. A HB Weiss terméket a Dreher Zrt. a Kanizsai Sörgyár Rt. és a Staatliches Hofbräuhaus között 1993. évben létrejött, mai napig hatályban lévő, importszerződés alapján forgalmazza.¹⁴
11. A Dreher Zrt. előadta,¹⁵ hogy a HB Lager termékek minden kiszérése a recept tulajdonosa, a licencadó, Staatliches Hofbräuhaus receptje alapján, a teljes késztermék-minőségi specifikációja szerint készül. A Dreher Zrt. által gyártott HB termékek értékesítése kizárólag Magyarország területén történik, az ASAHI vállalatcsoportba tartozó más vállalkozás HB terméket nem forgalmaz.¹⁶

II.2. A C V G Kft.

12. A C V G Kft. 2009 óta működteti a Café Vian Gozsdu-udvar (1075 Budapest, Király utca 13. III. épület fsz. 2.) vendéglátó üzletet. A vállalkozás nem üzemeltet más vendéglátó üzletet, azonban a vállalkozás tulajdonosai működtettek más éttermet, szintén Café Vian néven¹⁷, de az bezárásra került.
13. A Café Vian Gozsdu-udvar étterem egy magas marketingértékkel rendelkező étterem Budapest központi részén, amely prémium minőségű sörtermékeket értékesít.¹⁸
14. A Café Vian Gozsdu-udvar étterem 2020. március 16. és 2020. május 19. között, illetve 2020. november 11. és 2021. június 7. napja között zárva tartott a koronavírus járvány miatt bevezetett korlátozó intézkedések miatt.¹⁹
15. A vállalkozáscsoport 20 éve áll kapcsolatban a Dreher Zrt.-vel.²⁰

III. A MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS

⁸ VJ/50-8/2021. sz. adatszolgáltatás, 2. pont.

⁹ VJ/50-8/2021. sz. adatszolgáltatás és az adatszolgáltatás Excel melléklete.

¹⁰ VJ/50-35/2021. sz. adatszolgáltatás, 2. pont és az adatszolgáltatás Excel melléklete.

¹¹ VJ/50-35/2021. sz. adatszolgáltatás, 2. pont.

¹² Hofbräu Lager (doboz, 0,5 l), Hofbräu Lager Premium (palack 0,5 l, hordó 30 l) [VJ/50-48/2021. sz. adatszolgáltatás 1. pont]

¹³ VJ/50-60/2021. sz. feljegyzés 1. sz. melléklete.

¹⁴ VJ/50-79/2021. sz. adatszolgáltatás

¹⁵ VJ/50-48/2021. sz. adatszolgáltatás, 2.a. pont

¹⁶ VJ/50-48/2021. sz. adatszolgáltatás, 2.c. pont

¹⁷ Ld. vizsgálati jelentés melléklete, a vállalkozás bemutatása rész.

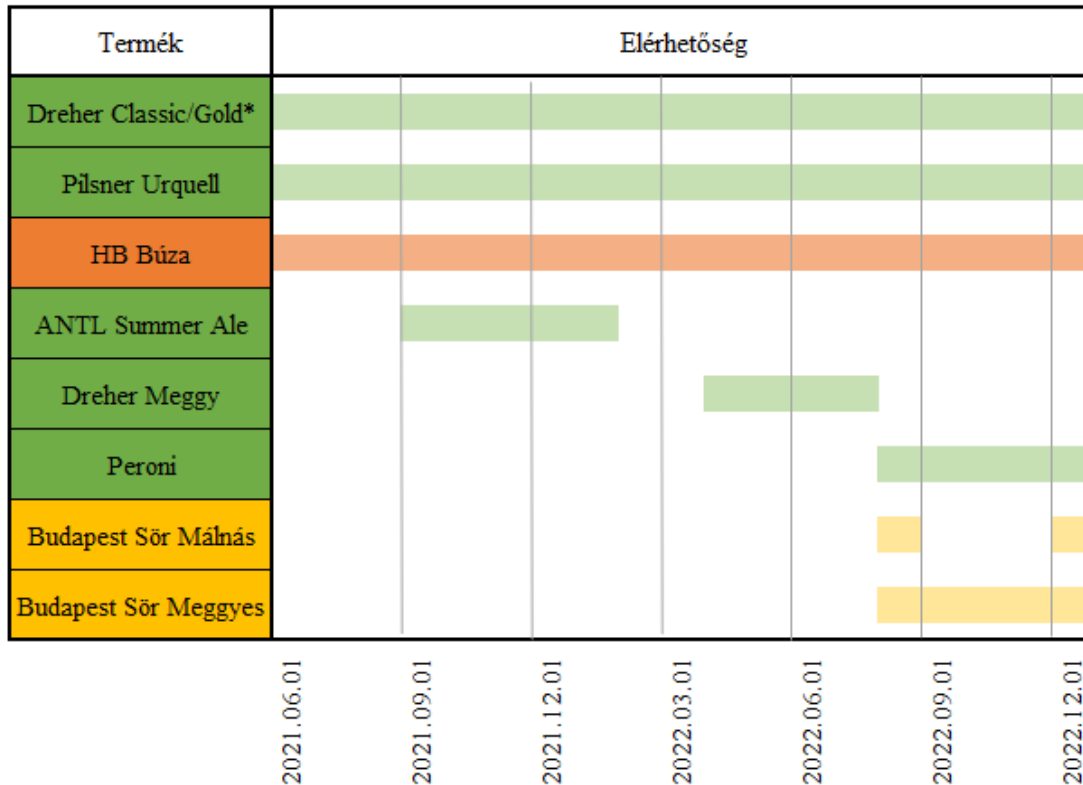
¹⁸ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 4. kérdésre adott válasz.

¹⁹ VJ/50-39/2021. sz. adatszolgáltatás II-5. pont.

²⁰ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

III.1. A Café Vian Gozdsu-udvar termékkínálata

16. A C V G Kft. az eljárás során benyújtotta a vendéglátó üzletben a vizsgált időszakban érvényben lévő itallapokat,²¹ illetve a forgalmazott sörtermékek listáját. A vállalkozás nyilatkozata szerint egy-egy új termék miatt nem nyomtat új itallapot,²² ezért amikor a vizsgált időszakban új termék forgalmazásába kezdett, az eleinte a vendéglátó üzlet asztalain elhelyezett asztali flyereken jelent meg,²³ illetve beadványában a vállalkozás jelezte, hogy az itallapon szerepelt olyan termék,²⁴ melyet a vállalkozás ténylegesen nem értékesített, ezért a vizsgálat és az eljáró versenytanács az értékesített termékek körének meghatározása során nem az itallapok tartalmát, hanem a vállalkozás nyilatkozata szerinti tényleges beszerzéseket²⁵ veszi alapul, a termék elérhetőségét az első beszerzéstől tekintve.
17. A Café Vian Gozdsu-udvar Étteremben 2021. június 8-tól, a vendéglátó üzlet újrainyitásától kezdődően, csapon elérhető sörtermékek körét az alábbi ábra mutatja be.

1. ábra: A Café Vian Gozdsu-udvar étteremben a 2021. júniustól 2022. decemberig tartó időszakban elérhető csapolt sörtermékek

18. A fenti ábra alapján megállapítható, hogy a C V G Kft. által működtetett Café Vian Gozdsu-udvar étteremben 2022 augusztusától érhető el a Budapest sör két terméke is.
19. A Café Vian Gozdsu-udvar étteremben elérhető palackos / dobozos sörtermékek körét az alábbi ábra mutatja be.

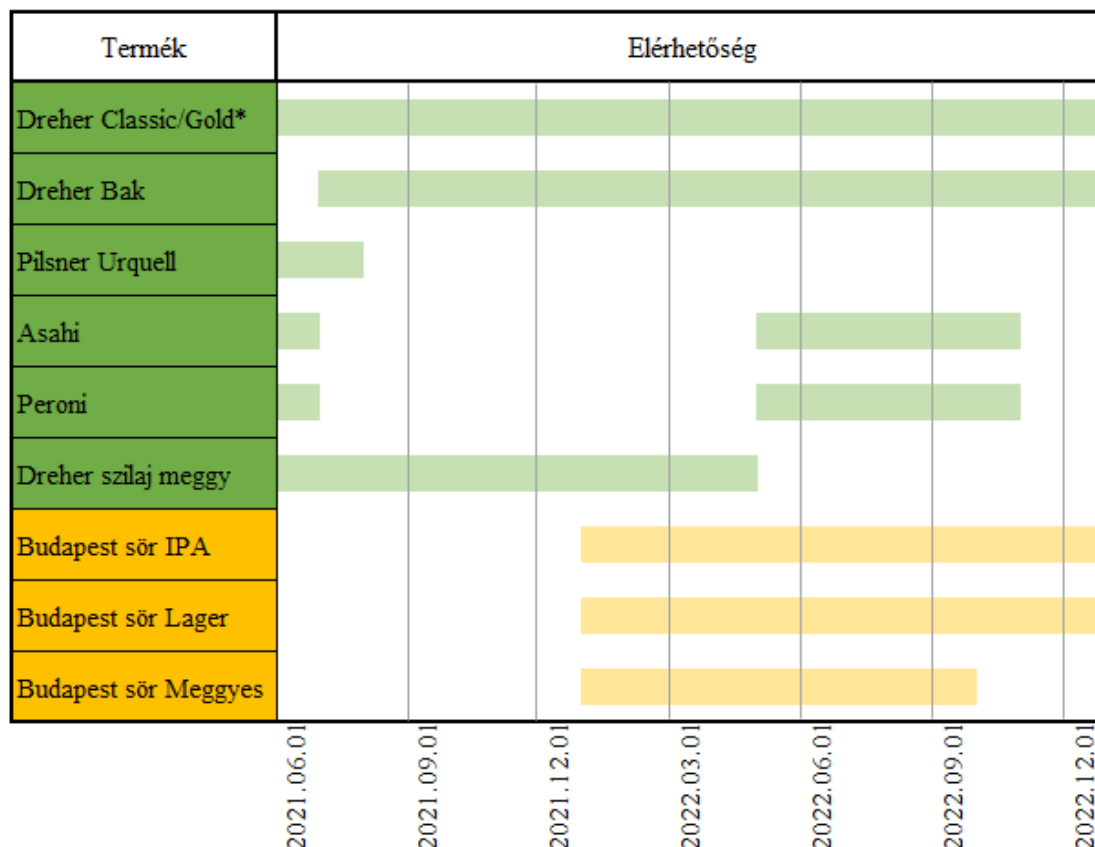
²¹ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás és mellékletei, érvényességük tekintetében ld.: VJ/50-6/2020. sz. adatszolgáltatás, 8-9. kérdésekre adott válasz.

²² VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 3. kérdésre adott válasz.

²³ VJ/50-34/2021. sz. adatszolgáltatás III.4 pont.

²⁴ Gluténmentes sör (VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás – értékesített termékek Excel fájl).

²⁵ VJ/50-19/2021. sz. adatszolgáltatás és mellékletei, VJ/50-39/2021. sz. adatszolgáltatás és mellékletei – az adatok tekintetében ld. VJ/50-61/2021. sz. feljegyzés

2. ábra: A Café Vian Gozdsu-udvar étteremben a 2021. júniustól 2022. decemberig tartó időszakban elérhető palackos és dobozos sörtermékek

20. A **palackos/ dobozos sörtermékek** között 2022 januárjától érhetők el a Dreher Zrt. sörtermékei mellett további gyártó (Budapest sör márkájú) termékei.

III.2. A Budapest sör

21. A Café Vian Gozdsu-udvar étteremben mind a csapolt, mind a palackos/dobozos termékek között megtalálhatók a Budapest sör márkanéven értékesített termékek.
22. A Budapest márkájú sörtermékek forgalmazója az Urban Beer Kft. A vállalkozás nyilatkozata szerint²⁶ a vállalkozás által forgalmazott sörtermékek közül a palackos kiszerelésben elérhetőket a balatonszentgyörgyi Sörművek (K&H Trans Kft.), a dobozos és hordós termékeket a Cecei Sörüzem Kft. állítja elő a vállalkozás számára.²⁷ Az Urban Beer Kft. a termékek receptúráit adja át a kisüzemi sörfőzdék részére.²⁸
23. Az Urban Beer Kft. benyújtotta a gyártók nyilatkozatát, miszerint az üzemek megfelelnek a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény („Jöt”) 3. § (3) bekezdés 17. pontjában meghatározott, a kisüzemi sörfőzdekre vonatkozó meghatározásnak, így az azokban előállított sörtermékek kisüzemi sörterméknek minősülnek.
24. A Cecei Sörüzem Kft. állítja elő a hordós kiszereléseket. A vállalkozás nyilatkozata szerint²⁹ nem folytat sörgyártásra irányuló együttműködést kisüzemi sörfőzdeknél nem minősülő sörgyártóval. A nyilvános cégjegyzék adatai szerint kisüzemi sörfőzdeknél nem minősülő sörgyártó a Tptv. szerinti közvetlen vagy közvetett irányítással nem rendelkezik a vállalkozás felett. A K&H Trans Kft. nyilatkozata szerint a Jöt értelmében kisüzemi sörfőzdeknél minősül.³⁰

²⁶ VJ/50-21/2021. sz. adatszolgáltatás 3. pont.

²⁷ Az Urban Beer Kft. számára a vállalkozás hivatkozott nyilatkozata szerint a pils típusú hordós söroket egy szlovák sörgyár gyártja, ilyen termék nem érhető el a Café Vian Gozdsu-udvar étteremben.

²⁸ VJ/50-41/2021. sz. feljegyzés

²⁹ VJ/50-47/2021. sz. adatszolgáltatás.

³⁰ VJ/50-21/2021. sz. adatszolgáltatás melléklete

III.3. Sörforgalmazásra vonatkozó szerződések

25. A C V G Kft. a vendéglátó üzlet megnyitása óta folyamatosan³¹ a Dreher Zrt.-vel köt szerződést sörtermékek forgalmazása kapcsán, illetve a vállalkozás 2022. augusztus 2-án írt alá egy megállapodást a Budapest sör márkájú termékeket forgalmazó Urban Beer Kft.-vel.

III.3.1. Az Urban Beer Kft.-vel kötött megállapodás

26. A C V G Kft. a Budapest márkájú sörtermékeket a vállalkozás nyilatkozata szerint nem közvetlenül az Urban Beer Kft.-től, hanem nagykereskedőtől szerzi be, mivel álláspontja szerint így gyorsabban és egyszerűbben megvalósítható a termékek beszerzése.³²
27. A vállalkozás az Urban Beer Kft.-től a termékek forgalmazásához csapolóberendezést és hűtőt kapott, illetve POS³³ eszközök kihelyezéséről állapodtak meg. Az eszközkihelyezés kapcsán 2022. augusztus 2-án írtak alá egy megállapodást.³⁴
28. A megállapodás szerint a kihelyezett eszközök kizárólag az Urban Beer Kft. által forgalmazott termékek csapolására szolgálnak. Az Urban Beer Kft. a vendéglátó üzlet nyitvatartási idejében ellenőrizheti a kihelyezett eszközök rendeltetésszerű üzemeltetését és a kiszolgált termékek minőségét.
29. A megállapodás a forgalmazásra vonatkozóan nem tartalmaz további rendelkezéseket.

III.3.2. A Dreher Zrt. és a C V G Kft. között megkötött sörforgalmazásra vonatkozó szerződések

III.3.2.1. A szerződések hatálya és azok releváns rendelkezései

30. A Kertv. 7/B. §-ában foglalt rendelkezések 2020. decemberi hatálybalépése óta a C V G Kft. és a Dreher Zrt. között folyamatos a szerződéses kapcsolat. Az azóta eltelt időszakban három szerződés volt a felek között érvényben. A szerződések alkalmazásának idejét az alábbi ábra szemlélteti.

[ÜZLETI TITOK]

3. ábra: A C V G Kft. és a Dreher Zrt. között megkötött szerződések hatálya (az ábra üzleti titkot tartalmaz)

31. A 2021 márciusában megkötött szerződést a gyakorlatban nem alkalmazták, miután a C V G Kft. által működtetett vendéglátó üzlet a koronavírus járvány miatt zárva tartott, nem történt termékbeszerzés.
32. A szerződések szövegében a Kertv. 7/B. §-ában foglalt rendelkezések bevezetése hozott jelentősebb változást, a 2021. márciusi és májusi szerződés szövege megegyezik, a határozata 2021 májusában kötött szerződés szövegére hivatkozik, tekintettel arra, hogy azt a felek a gyakorlatban is alkalmazták/alkalmazzák jelenleg is. A határozata 2019. évi szerződés szövegéhez képest bekövetkezett releváns változásokat hivatkozva, eltérés esetén összeveti a szerződések szövegét, jelöli a szerződés szövegében eszközölt változásokat.
33. A szerződések szövege szerint [ÜZLETI TITOK].
34. A C V G Kft. nyilatkozata szerint³⁵ 2021-ben azért kötöttek két hónap elteltével újabb szerződést a Dreher Zrt.-vel, mivel a vállalkozáscsoport egy másik, szintén Café Vian néven működtetett étterme bezárt és az arra az egységre jutó, a Dreher Zrt.-től kapott támogatást nem tudták visszafizetni, ezért a bezáró egység szerződésében szereplő mennyiséget átvállalták.
35. A C V G Kft. szerződése az új szerződések megkötésekor nem voltak lejárat közeliek, sem az időtartam, sem a vállalt mennyiség szempontjából.³⁶

³¹ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 2. kérdésre adott válasz.

³² VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 3. kérdésre adott válasz.

³³ Point of Sale – eladáshelyi marketingeszközök

³⁴ VJ/50-34/2021. sz. adatszolgáltatás

³⁵ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 7. kérdésre adott válasz.

³⁶ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

36. A szerződések alapján³⁷ [ÜZLETI TITOK]. A Dreher Zrt. jogosult a szerződésben felsorolt termékek körét³⁸ [ÜZLETI TITOK].

III.3.2.2. A szerződéskötés folyamata

37. A Dreher Zrt. nyilatkozata szerint minden esetben új szerződést kötnek a partnereikkel, azaz a vállalkozás gyakorlatában egy szerződés lejártakor nem módosítás vagy hosszabbítás történik, hanem elkészítik a szerződéses időszak elszámolását,³⁹ és a szerződő partnerre bízzák, hogy kívánja-e folytatni az együttműködést.
38. A szerződéskötést minden esetben tárgyalási folyamat előzi meg,⁴⁰ mely során a Dreher Zrt. megtárgyalja a partnerrel a feltételeket. A szerződésbe mind a partner, mind pedig a Dreher Zrt. igényei belekerülnek.
39. A Dreher Zrt. nyilatkozata szerint⁴¹ [ÜZLETI TITOK].
40. A C V G Kft. a szerződéskötési folyamat kapcsán előadta,⁴² hogy a Dreher Zrt. minden évben ugyanazt a szerződést hozza. A folyamat során a szerződésben szereplő mennyiségeken kívül nem volt lehetőségük a szerződés alakítására a C V G Kft. előadása szerint, ugyanakkor hozzátette, hogy ez a gyakorlat náluk nagyobb vendéglátó üzletek esetén eltérhet. A vállalkozás számára a legfontosabb kérdés az étterem számára nyújtott egyösszegű támogatás mértéke.

III.3.2.3. Az értékesíthető termékek körére vonatkozó rendelkezések

41. A szerződés felsorolja az értékesíteni vállalt, a Dreher Zrt. által gyártott és forgalmazott hordós, palackos és dobozos termékek körét.⁴³
42. A 2019-es szerződés [ÜZLETI TITOK].⁴⁴
43. A 2019-es szerződés [ÜZLETI TITOK]⁴⁵ [ÜZLETI TITOK].
44. A 2021-es szerződés a fentiekhez képest [ÜZLETI TITOK];⁴⁶ [ÜZLETI TITOK].
45. [ÜZLETI TITOK]⁴⁷ is megváltozott a 2021-es szerződésben; [ÜZLETI TITOK]. A szerződés feltételrendszerét – így a Dreher Zrt. által kedvezményesen vagy térítésmentesen vállalt kötelezettségeket is – erre a szerződéses rendelkezésre tekintettel állapították meg.
46. A Dreher Zrt. előadta,⁴⁸ hogy a változtatás bevezetése során a törvény szellemét kívánták követni; a vállalkozás értelmezése szerint a Kertv. módosításának célja a kisüzemi sörgyártók bekerülési lehetőségének biztosítása. A vállalkozás álláspontja szerint⁴⁹ más nagyüzemi versenytársak termékeinek itallapon való szereplése nem előnyös a vállalkozás számára, azonban a partner ilyen irányú igénye esetén erre is van lehetőség. A vállalkozás képviselői előadták, hogy ha a szerződés szövegébe a többi nagyüzemi gyártó is bekerült volna, akkor az a kisüzemi gyártókat hátrányosan érintette volna, hiszen a nagyüzemi gyártók mind rendelkeznek támogatási rendszerrel, így valószínű lenne, hogy a vendéglátó üzletek inkább közülük választanának második beszállítót.
47. A C V G Kft. előadta, hogy bár a Dreher Zrt. tájékoztatta a vállalkozást a szerződésben szereplő, a kizárólagos értékesítésre vonatkozó rendelkezés megszűnéséről, azonban a vállalkozásban ez később tudatosult. A vállalkozás nyilatkozata szerint az, hogy később kezdték második gyártó termékét csapon értékesíteni, hátrányt okozott a vállalkozásnak, mert fogyasztóik keresik a kézműves söröket.⁵⁰

³⁷ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések 1. pont.

³⁸ A szerződés felsorolja az értékesíteni vállalt termékek körét, hordós termékek esetén termékenként a mennyiségi vállalással együtt, palackos és dobozos termékek esetén a szerződés nem tartalmaz mennyiségi vállalást.

³⁹ A szerződéses időszak elszámolása alkalmával a felek rendezik az egymással szemben fennálló követeléseiket, elszámolnak a marketingszolgáltatás összegével, mely fizetési kötelezettséget keletkeztethet a vendéglátó üzlet oldalán.

⁴⁰ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

⁴¹ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás 2. kérdésre adott válasz.

⁴² VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdésre adott válasz.

⁴³ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések fejléce.

⁴⁴ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi szerződés 2. pont, versengő termékek korlátozott forgalmazása alcím.

⁴⁵ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi szerződés 2. pont, marketingkizárólagosság alcím.

⁴⁶ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2021. évi szerződés 2. pont versengő termékek korlátozott forgalmazása alcím.

⁴⁷ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2021. évi szerződés 2. pont, marketingmegjelenítés, promóciók alcím.

⁴⁸ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 7. kérdés e. pontra adott válasz.

⁴⁹ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 10. kérdésre adott válasz.

⁵⁰ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdés e. pontra adott válasz.

III.3.2.4. A lekötött mennyiségre vonatkozó rendelkezések, azokhoz kapcsolódó gyakorlat

48. A C V G Kft. a szerződés aláírásával azt vállalta, hogy [ÜZLETI TITOK]⁵¹ [ÜZLETI TITOK].

49. [ÜZLETI TITOK]

[ÜZLETI TITOK]

4. ábra: A minimum forgalmazási mennyiségek alakulása a C V G Kft. és a Dreher Zrt. között megkötött 2019. évi decemberi és 2021. évi májusi szerződésekben

50. A mennyiségi kikötés a Dreher Zrt. nyilatkozata szerint⁵² – [ÜZLETI TITOK].

51. A Dreher Zrt. előadta,⁵³ hogy a lekötött mennyiséget a szerződéskötési tárgyalások során a partnertől kapott információk, korábbi tapasztalatok, a hely nagysága, asztalok száma, befogadóképessége és a hely jellege alapján határozzák meg. A mennyiségi lekötés meghatározása egy közös megbeszélés konszenzusos eredménye.

52. A C V G Kft. előadta, hogy a lekötött mennyiség mértékét az előző évi értékesített mennyiség (az ehhez felhasznált forgalmi adatokat a Dreher Zrt.-től kapják) és a korábbi tapasztalataik alapján határozzák meg. Arra vonatkozóan nem rendelkeztek információval, hogy olyan szerződést is köthetnének, melyben nem szerepel lekötött mennyiség.⁵⁴

53. A Dreher Zrt. nyilatkozata szerint⁵⁵ [ÜZLETI TITOK].

54. A C V G Kft. nyilatkozata szerint a lekötött mennyiség teljesítése egyedül a COVID járványhelyzet időszakában okozott nehézséget a vállalkozás számára. Előadása szerint a szerződések, bár öt éves időtartamra szólnak, a vállalkozás hároméves szerződéses ciklusokra tervezi azokat.⁵⁶

55. A szerződések a Dreher Zrt. nyilatkozata szerint [ÜZLETI TITOK], a gyakorlatban azonban [ÜZLETI TITOK].

[ÜZLETI TITOK]

5. ábra: a szerződésben meghatározott éves forgalmazási mennyiség alakulása hároméves ciklusok esetén

56. A Dreher Zrt. előadta,⁵⁷ [ÜZLETI TITOK]. Az eljáró versenytanács szerint ugyanakkor a fenti ábráról leolvasható összesítés alapján megállapítható, hogy a szerződésben foglalt éves minimum forgalmazási mennyiség mértéke a teljes szerződés időtartamára vetítve időarányosan valójában növekedett.

57. [ÜZLETI TITOK]⁵⁸ [ÜZLETI TITOK]. A 2019-es és a vizsgált 2021. májusi szerződésre vonatkozó adatok sárga színnel kerültek kiemelésre. A vonatkozó beadvány 2022. június 24-én kelt.

[ÜZLETI TITOK]

6. ábra: a vizsgált szerződések időarányos teljesítésére vonatkozó adatok

58. A Dreher Zrt. nyilatkozata szerint⁵⁹ [ÜZLETI TITOK].

59. Az előbbi nyilatkozatnak némiképp ellentmondva, a Dreher Zrt. képviselői a vállalkozás meghallgatásán előadták, hogy az étterem magas marketingértéke miatt a Dreher Zrt. a szokásosnál magasabb ellentételezést kínál a C V G Kft. számára, emiatt esetében nem tartják elképzelhetőnek olyan szerződés megkötését, amely nem tartalmaz a lekötött mennyiségre vonatkozó kikötést.⁶⁰

⁵¹ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések 3. pont.

⁵² VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás 2. kérdésre adott válasz, c pont.

⁵³ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdésre adott válasz.

⁵⁴ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

⁵⁵ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás, 3. kérdésre adott válasz.

⁵⁶ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

⁵⁷ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás, 3. kérdésre adott válasz.

⁵⁸ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás, 3. kérdésre adott válasz.

⁵⁹ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás, 2. kérdésre adott válasz, c pont.

⁶⁰ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

60. A C V G Kft. képviselői meghallgatásukon úgy nyilatkoztak, nem tudtak arról, hogy olyan szerződés is köthető, mely nem tartalmaz a lekötött mennyiségre vonatkozó rendelkezést.⁶¹
61. A Dreher Zrt. előadta,⁶² hogy a minimálisan értékesítendő mennyiségi kikötés ellenőrzésének [ÜZLETI TITOK]. A Dreher Zrt. a C V G Kft.-t közvetlenül szolgálja ki.
62. A területi vezetők havi rendszerességgel kimutatást kapnak a problémás teljesítésű helyekről, és a feladataik közé tartozik a teljesítés alulmaradása okainak feltárása és megfelelő üzleti megoldások kialakítása.
63. A Dreher Zrt. a járványidőszakot megelőzően évente partnertájékoztató tárgyalást tartott, amelyen nyomtatott formában átadta a partnere számára az általa ismert forgalmi adatokat.

III.3.2.5. A sörtermékek beszerzési és értékesítési mennyiségeinek alakulása a Café Vian Gozsdu-udvar Étteremben

64. A beszerzési és értékesítési adatok tételesen számszerű, részletes, havi bontású, volumenre és értékre is vonatkozó bemutatását a VJ/50-61/2021. sz. feljegyzés tartalmazza.
65. A rendelkezésre álló forgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a Café Vian Gozsdu-udvar étterem összes sörértékesítésének jelentős részét a csapolt termékek teszik ki.

[ÜZLETI TITOK]

7. ábra: A Café Vian Gozsdu-udvar Étterem sörértékesítésének (hl) kiszerezésenkénti megoszlása naptári években, illetve a 2019. évi szerződésre vonatkozóan

66. Az adatok alapján megállapítható, hogy a 2019. évi szerződésben [ÜZLETI TITOK] nagyjából egybevág a valós fogyasztással, azokban az években, amikor COVID járvány miatt a vendéglátó üzletnek nem kellett zárva tartania.
67. A csapolt termékek részesedése jelentősen meghaladja az étterem összes sörértékesítésének 80%-át, és erről a Dreher Zrt.-nek is tudomása volt, hiszen [ÜZLETI TITOK].⁶³ Ehhez kapcsolódóan kiemelendő, hogy 2022-ig a C V G Kft. által működtetett Café Vian Gozsdu-udvar Étteremben kizárólag a Dreher Zrt. által gyártott vagy forgalmazott termékek voltak elérhetők, melyek beszerzése közvetlenül a vállalkozástól történt, így a Café Vian tényleges forgalmáról a Dreher Zrt pontos ismeretekkel bírt a 2021. májusi szerződés megkötésekor.
68. A C V G Kft. által működtetett Café Vian Gozsdu-udvar Étterem sörtermék beszerzési volumenét, márkánként és kiszerezésenként az egyes naptári években, illetve a már lezárt 2019-es szerződés időszakában az alábbi táblázat mutatja be. Az adatok hektoliterben értendők.

[ÜZLETI TITOK]

8. ábra: a C V G Kft. sörtermék beszerzési volumenei 2019-től kezdődően, illetve a 2019. évi szerződés hatálya alatt

69. Az egyes márkacsoportok százalékos megoszlását az egyes kiszerezések szerinti bontásban az alábbi táblázat mutatja be.

[ÜZLETI TITOK]

9. ábra: az egyes márkák részesedései a C V G Kft. beszerzéseiben 2019-től kezdődően, illetve a 2019. évi szerződés időszakában

70. Az adatok alapján megállapítható, hogy minden kiszerezésben a Dreher Zrt. által gyártott termékek részesedése kiemelkedően magas. A Budapest sör termékei 2022-ben kerültek fel az itallapra, dobozos/palackos kiszerezés esetén januárban, csapolt termékként augusztusban. A dobozos/palackos termékek esetén 33,73%-os részesedést ért el a kisüzemi termék a vendéglátó üzlet beszerzéseiben. A csapolt Budapest sör forgalmazását később kezdte meg a C V G Kft, azonban annak értékesítésétől kezdődően a 2022. év fennmaradó négy hónapja alatt hozzávetőlegesen 10%-os részesedést ért el a C V G Kft. összes csapolt sör beszerzésén belül.

⁶¹ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

⁶² VJ/50-8/2021. sz. adatszolgáltatás 6. kérdésre adott válasz.

⁶³ Lásd VJ/50-38/2021. sz. meghallgatási jegyzőkönyv 4. kérdésre adott válasz

III.3.2.6. A C V G Kft. által vállalt kötelezettségek ellentételezése

71. A Dreher Zrt. a megkötött szerződésekből vállalta, hogy [ÜZLETI TITOK].⁶⁴
72. A szerződések kiegészítése rendelkezik a szerződésben vállalt kötelezettségek anyagi ellentételezéséről.⁶⁵ [ÜZLETI TITOK].
73. [ÜZLETI TITOK]⁶⁶ [ÜZLETI TITOK].
74. [ÜZLETI TITOK].
75. [ÜZLETI TITOK].
76. A Dreher Zrt. a Café Vian Gozsdu-udvar Étterem számára nyújtott támogatások kapcsán előadta,⁶⁷ [ÜZLETI TITOK].
77. C V G Kft. előadta,⁶⁸ hogy az étteremben nem helyeztek el marketing anyagokat, a marketingszolgáltatási díjat az étterem nagy forgalmára tekintettel kapják. A támogatás összege fontos a vállalkozás számára, mivel ennek felhasználásával tudják karbantartani az üzletet.
78. [ÜZLETI TITOK] kapcsán a C V G Kft. előadta,⁶⁹ hogy az minden megrendelt hordóra jár, a mennyiségi lekötés teljesítésétől függetlenül. A vállalkozás képviselői előadták, hogy álláspontjuk szerint abban az esetben tudnának magasabb beszerzési támogatást elérni, ha a marketingszolgáltatási díj összegét csökkentenék. Azonban a marketingszolgáltatási díjat fontosabbnak ítélik meg, hiszen az egy előre kifizetett összeg.

III.3.2.7. A szerződéses rendelkezések megszegésének szankciói

79. A szerződésben meghatározásra kerülnek a súlyos szerződésszegés esetei,⁷⁰ így [ÜZLETI TITOK].
80. [ÜZLETI TITOK].⁷¹
81. A 2021. évi szerződésbe új rendelkezésként került be [ÜZLETI TITOK].
82. A Dreher Zrt. a szerződésben foglalt kötbérre vonatkozó rendelkezések a korábbi szerződéshez képest történt változása kapcsán előadta,⁷² hogy [ÜZLETI TITOK].
83. A súlyos alulteljesítés mértékére vonatkozó szerződéses rendelkezés változása kapcsán a Dreher Zrt. előadta,⁷³ hogy a Kertv. új rendelkezései miatt a szerződések értéke csökkent, hiszen a lekötött mennyiségek mértéke csökkent. A vállalkozás nyilatkozata szerint a változás célja a bekövetkezett csökkenés visszaszerzése.
84. A súlyos alulteljesítés mértékére vonatkozó szerződéses rendelkezésben történt változás kapcsán a C V G Kft. úgy nyilatkozott, hogy a Dreher Zrt. erről nem tájékoztatta külön a vállalkozást. A 2021 májusában megkötött szerződés szövegét nem hasonlították össze a korábbi szerződések szövegével.⁷⁴
85. [ÜZLETI TITOK].
86. [ÜZLETI TITOK].⁷⁵ [ÜZLETI TITOK].
87. [ÜZLETI TITOK].

III.3.2.8. A Kertv. 7/B. §-ának hatálybalépését követően, a szerződés szövegében történt egyéb változások

88. A Kertv. 7/B. §-ának hatálybalépését követően az eljárás alá vont vállalkozások között megkötött szerződésben, összehasonlítva a korábbi, a törvény hatálybalépését megelőzően alkalmazott

⁶⁴ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések 4.-6. pontok.

⁶⁵ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések, az együttműködési megállapodás kiegészítése.

⁶⁶ [ÜZLETI TITOK]

⁶⁷ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 8. kérdésre adott válasz.

⁶⁸ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 10. kérdésre adott válasz.

⁶⁹ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 10. kérdésre adott válasz.

⁷⁰ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések 8. pont.

⁷¹ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi és 2021. évi szerződések 9. pont.

⁷² VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 7. kérdés a. pontra adott válasz.

⁷³ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 7. kérdés c. pontra adott válasz.

⁷⁴ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdés c. pontra adott válasz.

⁷⁵ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi szerződés kiegészítése 3. pont és 2021. évi szerződés kiegészítése a.) és b.) pontok.

szerződésekkel egy további kiemelendő változás történt; a rendes felmondás lehetősége kikerült a 2021. évi szerződésből.⁷⁶

89. A Dreher Zrt. előadta,⁷⁷ hogy a rendes felmondás lehetősége a vállalkozás tapasztalata szerint a kedvezmények gyors elinflálódásához vezetett, hiszen a 90 napos felmondási határidő miatt a partnerek könnyen megállapodhattak egy másik gyártóval, amely nagyobb kedvezményt ígért a számukra.
90. A C V G Kft. előadta,⁷⁸ hogy nem kívánt élni a rendes felmondás lehetőségével, így a szerződésből való kikerülése nem érinti a vállalkozást.

IV.

ELJÁRÁS ALÁ VONTAK ÁLLÁSPONTJA

IV.1. Dreher Zrt.

IV.1.1. A vizsgálat során kifejtett álláspont

91. A Dreher Zrt. a vizsgálat során előadta,⁷⁹ hogy a szerződés szövegébe már 2019-ben bekerült a palackos kézműves sörtermékek értékesítésének lehetősége, így már az a szerződés sem volt egy abszolút kizárólagos szerződésnek tekinthető.
92. A vállalkozás továbbá előadta,⁸⁰ hogy a Kertv. 7/B. §-a miatti változásokra felkészítette az értékesítési csapatát, ennek alkalmából külön tréninget is tartott számukra.⁸¹ Az oktatás alkalmával felhívták az értékesítők figyelmét arra, hogy az új rendelkezéseknek két lényeges eleme van; két gyártó termékeinek készleten tartása és a 80%-os szerződéses rendelkezésnek való megfelelés.
93. A Dreher Zrt. előadta,⁸² hogy [ÜZLETI TITOK].
94. A vállalkozás jelezte,⁸³ [ÜZLETI TITOK].
95. A vállalkozás előadta továbbá,⁸⁴ hogy a Dreher Zrt. sörmennyiség-lekötése a KEG (hordós) termékek esetén is bőséges teret enged a jogszabályi kötelezettségek biztosítására a forgalmazó számára, a palackos sörvásárlásra semmilyen mennyiségi vállalás nem vonatkozik. A Dreher Zrt. szerződése sem szövegezésében, sem az előírt forgalmazási mennyiség által nem akadályozta a C V G Kft.-t abban, hogy maradéktalanul eleget tegyen a kisüzemi csapolt sör forgalmazására vonatkozó törvényi előírásoknak. A vállalkozás a jogszabályváltozás óta alkalmazott új verziójú szerződésai fel is hívják a figyelmet ezekre az előírásokra, mint ahogy a vállalkozás munkatársai is minden szükséges tájékoztatást megadnak a partnerek számára ahhoz, hogy a Kertv. 7/B. §-ában foglalt szabályoknak meg tudjanak felelni.⁸⁵
96. A vállalkozás előadta,⁸⁶ hogy semmilyen felelősség nem terheli és nem is terhelheti azért, ha valamely partnere, saját önálló üzleti döntése alapján, a Dreher Zrt.-vel megkötött szerződésében foglaltakkal ellentétesen, mégsem (vagy nem a törvényben előírt arányban) forgalmaz kisüzemi csapolt sörterméket, ezért kérte az eljárás megszüntetését.

IV.1.2. A vizsgálati jelentésre tett észrevételek⁸⁷

97. A vizsgálati jelentésre tett észrevételeiben a Dreher Zrt. jelezte, hogy a C V G Kft.-nek a vizsgálati jelentésben foglalt egyes megállapításai nem pontosak, illetve észrevételeket tett azokkal kapcsolatban.

⁷⁶ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás 2019. évi szerződés 10. pont.

⁷⁷ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 7. kérdés b. pontra adott válasz.

⁷⁸ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdés b. pontra adott válasz.

⁷⁹ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 5. kérdésre adott válasz.

⁸⁰ VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 6. kérdésre adott válasz.

⁸¹ A Dreher Zrt csatolta a tréning anyagát, ld. VJ/50-35/2021. sz. adatszolgáltatás és mellékletei.

⁸² VJ/50-28/2021. sz. jegyzőkönyv, 7. kérdés a. pontra adott válasz.

⁸³ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás 1. lábjegyzet.

⁸⁴ VJ/50-11/2021. sz. adatszolgáltatás.

⁸⁵ A Dreher Zrt. a vizsgálat során beszerzett (VJ/50-34/2021. sz. adatszolgáltatás melléklete) tájékoztató levél alapján 2022. január 26-án kelt levélben tájékoztatta partnereit a jogszabályi változásokról.

⁸⁶ VJ/50-11/2021. számú adatszolgáltatás 7-8. oldal.

⁸⁷ VJ/50-76/2021.; betekinhető iratváltozat: VJ/50-77/2021.

98. A vállalkozás nem tartotta megalapozottnak, hogy [ÜZLETI TITOK].
99. Álláspontja szerint a szerződéses rendelkezések [ÜZLETI TITOK].
100. A Dreher Zrt. előadta, hogy a 2021. május 26-án kötött megállapodás kifejezetten kötelezte a Café Viant arra, hogy a Dreher termékein felül kisüzemi söröződek termékeit forgalmazza. Kiemelte, hogy a vállalkozás nem rendelkezik hatósági jogkörrel, így nincs lehetősége sem ellenőrizni, sem szankcionálni, hogy a Café Vian a Dreher által forgalmazott termékeken túl milyen egyéb termékeket forgalmaz, és ilyen kötelezettséget a Kertv. sem ír elő.
101. A vendéglátó egység forgalmának nyomon követésével kapcsolatban kiemelte, hogy az ellenőrzést havi szinten végzi, azonban amikor azt látja, hogy a Café Vian az éves célkitűzéseit túltejesítette, nem tudhatja, hogy ennek oka feltétlenül az-e, hogy a Dreher termékek részesedése nagyobb annál, mint amit a Café Vian vállalt. Továbbá álláspontja szerint sem a Kertv. 7/B. §-a, sem más jogszabály nem ír elő kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy a vendéglátó üzletekre vonatkozó jogszabályi kötelezettségeket kikényszerítse.
102. A 2021-es szerződéssel kapcsolatban előadta, hogy bár a 2021-es megállapodás szigorúbb szankciórendszert tartalmazott, mint a korábbi, ennek racionális üzleti oka azonban az volt, hogy a korábbi szerződés még kizárólagos volt, és ennek megfelelően az elvárt forgalom védelme szükségessé tette a szankciórendszerben történt korrekciót.
103. A vállalkozás álláspontja szerint már a jogsértés megállapítása is ellentétes lenne a jogállamiság elvéből az Alkotmánybíróság által levezetett jogelvvvel, miszerint mindennemű hátrányos jogkövetkezmény, az objektív közigazgatási bírság alapja is, személyes felelősség kell, hogy legyen. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése kizárólag azt a követelményt fogalmazza meg a Dreher Zrt.-vel szemben, hogy ne kötelezze vagy kényszerítse a vendéglátó egységet arra, hogy sörbeszerzésének több mint 80%-át tőle rendelje, ezen felül a vendéglátó egység felelőségért a vállalkozást nem lehet felelősségre vonni. Ebben az összefüggésben hivatkozott arra, hogy a versenytanács a vállalkozás hasonló tartalmú, azaz nem kizárólagos szerződéseit, a VJ/6/2018. számú utóvizsgálattal lezárt VJ/49/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban sem tekintette versenykorlátozónak, illetve, még ha az is lenne, a Kertv. 7/B. § (3) bekezdése kifejezetten megengedi az ilyen tartalmú jognyilatkozat tételét abban az esetben, ha a vendéglátó üzlet biztosítja legalább egy kisüzemi söröződe által előállított sör csapon történő folyamatos értékesítését (mely azonban a nagyüzemi gyártótól független, és ezért a Dreher Zrt. nem tehető felelőssé).
104. A vállalkozás hivatkozott az AL/563-10/2020. számon indult ágazati vizsgálatban közzétett jelentéstervezetre is, mely értékelése szerint az álláspontját alátámasztó megállapításokat tartalmaz.
105. A bírságolás kapcsán előadta, hogy a Tpv. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bírság kiszabása joga, de nem kötelezettsége a Versenytanácsnak. Ebbe az irányba mutat álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal Kertv. 7/B. § alkalmazásával kapcsolatos joggyakorlata is. Az AmRest Kft. (KFC) ügyében meghozott VJ/52-58/2021. számú, valamint a Fusion Befektetési Zrt. (Burger King) ügyében meghozott VJ/49-38/2021. sz. határozat egyaránt kiemeli, hogy az eljáró versenytanács(ok) azért nem szabott (szabtak) ki bírságot, mert új, korábban nem alkalmazott törvényi kötelezettség teljesítését értékeli az eljáró versenytanács, ennek megfelelően jelen jogkérdésben még nincs kialakult joggyakorlata, és a jogsértő állapot rövid ideig állt fenn. Megjegyezte, hogy az előző két ügyben a jogsértés ténye egyértelműen megállapítható volt, míg a Dreher Zrt. esetén a Café Vian jogszabálysértő és szerződésszegő magatartását szeretné valahogy a vizsgálati jelentés a terhére róni.
106. További elvi jellegű kifogásként említi, hogy a Gazdasági Versenyhivatal nem vette figyelembe a Kertv. módosításának eredeti célját sem, mely a kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítása és a KKV-k piacra lépési lehetőségeinek javítása, ami azonban nem jelenti azt, hogy garantálni kell számukra egy meghatározott piaci részt, hanem, hogy legyen egy olyan szignifikáns része a piacnak, ahol minden körülmények között érvényesül piaci verseny (amelyet meglátása szerint az általa kötött megállapodás biztosított).
107. Kérte, hogy a jogalkotási folyamatot, illetve az azt követő bizonytalanság időszakát a Versenytanács értékelje egyértelműen az eljárás alá vontak javára, hiszen a jogbiztonság és az elvárhatóság követelményével ellentétes volna olyan szabályok betartását számon kérni, amelyek sem a jogszabály alanyai, sem az annak betartására hivatott hatóság számára nem lehettek

világosak annak hatálybalépésekor. Mindezek alapján arra kérte az eljáró versenytanácsot, hogy – a korábbi gyakorlatot (lásd a Vj-49/2021/38 és Vj-52/2021/58 számú határozatot) követve – semmilyen szankcionálásra (sem jogsértés megállapításra, sem bírság kiszabására) ne kerüljön sor, ugyanakkor kerüljön egyértelműen, iránymutató jelleggel megjelölésre, hogy a Dreher és a Café Vian együttműködésének pontosan melyik eleme eredményezheti a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének megsértését annak érdekében, hogy a jövőben a piaci szereplők a Gazdasági Versenyhivatal jogértelmezése mentén tudják alakítani piaci tevékenységüket.

108. Előadta, hogy amennyiben azonban az eljáró versenytanács mégis jogsértést állapítana meg a Dreher Zrt. terhére, úgy az álláspontja szerint anyagi és eljárási jogszabályt sértene a következők miatt. Először is álláspontja szerint Gazdasági Versenyhivatalnak azt kellett volna elsődlegesen vizsgálnia, hogy a Kertv. 7/B. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelel-e a szerződés, és megállapítva, hogy igen, a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglaltakat figyelmen kívül kellett volna hagynia. Másodszor, a Tpvt. 11. §-ának alkalmazására a Kertv. 9. § (3a) bekezdése nem ad lehetőséget, ráadásul a Kertv. 7/B. §-a a Tpvt. 11. §-ához képest lex specialisnak minősül, így ezért nem is lenne alkalmazható. Harmadszor, ráutaló magatartással csak abban az esetben lehet joghatás kiváltására alkalmas nyilatkozatot tenni, ha a ráutaló magatartásból kitűnik az erre irányuló akarat (ebben az esetben az adásvételre vonatkozó jognyilatkozatokból nem derült ki, hogy ezzel bármelyik félnek az lenne a célja, hogy a forgalmazó más versenytárs termékét ne vásárolhassa meg). Negyedszer, közigazgatási határozatot feltételezésekre és elvárásokra alapozni nem lehet, csak kétséget kizáróan bizonyított tények esetén lehet megállapítani jogsértést.

IV.1.3. Az előzetes álláspontra tett észrevételek⁸⁸

109. A Dreher Zrt. álláspontja szerint téves az a megállapítás, mely szerint akár magában a szerződésben, akár bármely, a szerződéses partner felé írásban vagy akár szóban tett jognyilatkozatban korlátozta volna kisüzemi sörfőzde által fogalmazott versengő sörtermék értékesítését az adott vendéglátóüzletben. Erre vonatkozó bizonyíték nem áll rendelkezésre, és valamennyi körülmény (úgy a szerződés szövege, mint a szerződő felek akarata és magatartása) ezzel ellentétes volt. A Dreher és a Café Vian között nem kizárólagos sörforgalmazásra irányuló szerződés jött létre, amely alapján a Café Viannak volt lehetősége a Dreher mellett kisüzemi sörfőzde által fogalmazott versengő sörterméket értékesíteni. A szerződés csupán a csapolt sörtermékek vonatkozásában fogalmazott meg éves mennyiségi elvárást, azaz semmilyen mennyiségi megkötés nem vonatkozott a nem hordós (palackos, dobozos) termékekre, ezen felül pedig a csapolt sörtermékek vonatkozásában is teljesen szabadon forgalmazhatott kisüzemi csapolt sört. Maga a szerződés kifejezetten kötelezte is az egységet arra, hogy legalább 20%-ban kisüzemi csapolt sört értékesítsen. Észrevételei szerint az eljárás során az is megállapítást nyert, hogy a Café Vian forgalma a covid-időszak után folyamatosan növekedett és meg is haladta azt a becsült mennyiséget, amelynek 80%-a a szerződésben a Dreher számára kikötött csapolt sörmennyiség lett volna, azaz nemcsak jogi, hanem tényleges gazdasági, üzleti lehetősége is volt arra, hogy teljesítse a Kertv. 7/B. § (3) és (4) bekezdésében foglalt törvényi (és szerződésben is rögzített) kötelezettségeit. Azt, hogy ezt mégsem tette meg, a Dreher terhére értékelni nem lehet.
110. Álláspontja szerint a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése alapján kizárólag az vizsgálható, hogy tettek-e a felek - akár együttesen, akár külön-külön egymás felé - olyan jognyilatkozatot, amelynek értelmében a Café Vian beszerzésének több mint 80%-a a Dreher-től kellett, hogy származzon. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése ugyanis nem a megvalósult tényállásból, hanem a jognyilatkozat értelméből indul ki, tehát annak tartalmát kell vizsgálni. Sem a Dreher, sem a Café Vian, sem a felek együttesen soha nem tettek olyan jognyilatkozatot, amelynek az lett volna az értelme, hogy a Café Vian számára meg lett volna tiltva, hogy legalább az egysége sörforgalmának 20%-át nem Dreher termékből valósítsa meg. Nem tartja megalapozottnak azt az álláspontot, hogy egy sör beszerzéséhez kapcsolódó számlakedvezmény, illetőleg a kedvezményes áron történő megrendelés, valamint azok teljesítése olyan „jognyilatkozatnak” tekintendő, amelynek az lenne az értelme, hogy 20% alá szorítsa a versenytársakat. Sem a Kertv., sem más jogszabály nem írja elő, hogy a Dreher köteles lenne bármely más versenytársánál kedvezőtlenebb feltételekkel és

⁸⁸ VJ/50-88/2021

magasabb áron sört árusítani, csak azért, hogy ne tőle rendeljenek árut. Álláspontja szerint amennyiben a vállalt mennyiség feletti részre alkalmazott kedvezmények nem növekednek, úgy ösztönző hatás eleve nem tulajdonítható a szerződés szerinti alap üzleti kondícióknak, hiszen a fennmaradó részért bárki szabadon versenyezhet. Még gazdasági erőfölényes ügyekben is csak az úgynevezett progresszív, azaz bizonyos mennyiségi határok felett emelkedő kedvezményeket kifogásolja a magyar és európai uniós versenyjogi gyakorlat.

111. Az árákkal vagy bármely más kereskedelmi feltétellel való „ösztönzés” nemcsak nem tiltott, hanem - hatásától, üzleti következményeitől függetlenül - még csak fel sem merülhet annak a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésébe ütközése. Ugyanis, míg a Tpv. versenykorlátozónak tekint olyan megállapodásokat is, amelyeknek a hatása versenykorlátozó vagy az lehet, a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése egyáltalán nem foglalkozik a jognyilatkozatok hatásával, csupán azok értelmével, így álláspontja szerint csak a hatása alapján nem lehet egy jognyilatkozatot a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésébe ütközőnek tekinteni.
112. Az, hogy egy gyártó termékének beszerzési feltételeit egy forgalmazó olyan kedvezőnek ítéli meg, hogy szélsőséges esetben esetleg nem is kíván mástól egyáltalán vásárolni, a legkevésbé sem értékelhető az adott gyártó terhére, és semmilyen körülmények között nem értékelhető úgy, hogy a gyártó a kedvező árral vagy egyéb kondícióval el akarta volna tiltani a vevőt attól, hogy mástól is vásároljon. A gyártó részéről elegendő, amennyiben meghagyja a lehetőségét, hogy a partner máshonnan is vásároljon 20%-ban, és amennyiben ezért a részért más gyártóknak van reális lehetőségük versenyezni, úgy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének megsértése nem állapítható meg. Az pedig fel sem merülhet egy tartós üzleti kapcsolatban, hogy a vevő, akinek nincs fizetési hátraléka, és akinek a kiszolgálása logisztikai akadályba sem ütközik (a megvásárolni kívánt termék rendelkezésre áll és kiszállíthatósága biztosított), ne adhasson le megrendelést, illetve ha lead megrendelést a megállapodott áron, annak teljesítését, azaz a saját vevője kiszolgálását az eladó megtagadhatta pusztán amiatt, hogy túl sokat vásárolt tőle. Nyilvánvaló az is, hogy a kedvezmények megvonása elsősorban a vendéglátó egység és a fogyasztók számára lenne hátrányos, hiszen ezáltal csökkenne a döntési szabadságuk, és növekednének az árak. Ezek mind olyan intézkedések, amelyet egy forgalmazótól elvárni nem lehet, így az önmagában nem valósíthat meg jogsértést, hogy kiszolgálja a vevőit a megállapodás szerinti kondíciókkal.
113. Előadta továbbá, hogy a „jognyilatkozat” fogalmának Versenytanács általi jogértelmezése nem egyszerűen nem következik a Kertv. 7/B. § (1) bekezdéséből, hanem elrugaszkodik a normaszövegtől, és ezzel túllép a jogalkalmazói szerepkörén. A jognyilatkozat fogalmát a Ptk. 6:4. § (1) bekezdése határozza meg. Eszerint a jognyilatkozat nem más, mint joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozat. Olyan, a Ptk. 6:4. § (2) bekezdése szerint szóban, írásban vagy ráutaló magatartással tehető nyilatkozat tehát, amelyből kitűnik a nyilatkozattevő akarata. A tárgybeli esetben sem a Dreher, sem a Café Vian nem tett sem szóban, sem írásban, sem ráutaló magatartással egyetlen olyan jognyilatkozatot sem, amelyből a Dreher részéről az az akarat tűnt volna ki, hogy a Café Vian beszerzéseinek több mint 80%-a a Dreher-től származzék - a Dreher csak ezzel ellentétes jognyilatkozatokat tett, még a kapcsolódó tájékoztatásokat is ideértve, a Café Vian jognyilatkozataiból pedig nem volt felismerhető a címzett (Dreher) számára ilyen, a törvény megsértésére vonatkozó szándék (akarat).
114. Észrevételeiben kifogásolta azt is, hogy az előzetes álláspont azt sugallja, mintha az öt évre kikötött össz mennyiség egyharmadát kellett volna forgalmaznia a partnernek egy adott évben. Ezt egyrészt nem tartja megalapozottnak, másrészt olyan körülményekre hivatkozik, amelyek a Dreher számára irrelevánsak (a Café Vian esetleges belső motivációi a szerződés gyorsabb teljesítésével kapcsolatban, amelyek, ha voltak is, a szerződés részévé a Dreher egybehangzó akaratnyilatkozata hiányában nem válhattak). Egy ilyen értelmezés ismét összemossa a kötelezettség és az üzleti lehetőség kérdésköreit, és ismét egy szerződéses kikötés hatását vizsgálja a jognyilatkozatok eredeti tartalmával (értelmével) ellentétben, miközben a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének alkalmazása során ez nem lehetséges.
115. Továbbá a Dreher Zrt. hivatkozott az ágazati jelentésre, amely a Kertv. 7/B. § alkalmazásának felfüggesztésére tett javaslatot. Ezzel – álláspontja szerint – gyökeresen ellentétes az előzetes álláspont szellemisége, amely nemhogy nem tekint el a gyakorlatban még nem kikristályosodott, a vendéglátóipari és fogyasztói jogtudatba még kellőképpen be nem épült jogszabály hatósági alkalmazásától, hanem a figyelmeztetés, esetleg jogsértés megállapítása (jelen esetben legfeljebb

a vendéglátó üzlet terhére) helyett a bírsághozjárás szerint adható bírság tízszeresét irányozza elő egy olyan jogszabályi rendelkezés vélt megsértéséért, amelyről maga a Gazdasági Versenyhivatal foglalt úgy állást, hogy alkalmazása még nem időszerű.

116. Annak kapcsán, hogy ki tekinthető a HB búzasör gyártójának, előadta, hogy a Kertv. nem határozza meg a gyártó fogalmát, a kisüzemi sörgyártó vonatkozásában viszont utal a jövedéki törvényre, amiből az a következtetés vonható le, hogy azonos gyártó fogalmat tart alkalmazandónak. A Jöt. 3. § (3) bekezdés a „kisüzemi sörfőzde” fogalmának definiálásakor egyértelműen a „sörgyártó üzem” kifejezést használja, ami nyelvtani értelmezéssel egy olyan üzemet jelent, ahol a sört gyártják. A HB búzasört nem a Dreher sörgyártó üzemében állítják elő, hanem az attól „jogilag és gazdaságilag független” (lásd Jöt. idézett rendelkezése) müncheni „állami udvari sörfőzőházban” (*Staatliches Hofbrauhaus*). Megjegyezte, hogy az uniós élelmiszerjogból ismert gyártófogalom valóban magában foglalja a forgalomba hozót, azonban az az Európai Gazdasági Térségen belüli, nem pedig valamelyik tagállamon belüli első forgalomba hozót jelenti. A HB búzasört egy Németországban honos vállalkozás állítja elő (gyártja), amely egyben az első EGT-n belüli forgalomba hozó is. A Dreher semmilyen jogszabály-értelmezés alapján nem tekinthető e sörtermék gyártójának. E tekintetben semmilyen jelentősége nincs annak, hogy hány éve forgalmazza Magyarországon - egyébként nem kizárólagosan, mert az erre vonatkozó szerződéses kikötést a felek 2004. május 1-jével hatályon kívül helyezték - az érintett terméket. A fentiek alapján véleménye szerint a helyes álláspont az, hogy a HB Búza termék vonatkozásában nem a Dreher, hanem a Staatliches Hofbräuhaus tekintendő gyártónak.

117. Végezetül a Dreher Zrt. jelezte, hogy bár sem a vizsgálati jelentésben, sem az előzetes álláspontban foglaltakkal nem ért egyet, ugyanakkor nem zárkózik el attól, hogy olyan megfelelőségi programot indítson, amely a Versenyhivatal álláspontjával összhangban fokozottabban biztosítja a Kertv. 7/B. § (1)-(2) bekezdéseinek való vendéglátóipari megfelelést. *Ezzel kapcsolatban ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező „nagyüzemi” gyártók közötti tisztességes verseny fennmaradását csak abban az esetben látná biztosítottak, ha az érintett gyártók azonos tartalmú megfelelőségi programot hajtanának végre, hiszen egyéb esetben éppen az a piaci szereplő kerülne a három érintett gyártó közül a legnagyobb versenyhátrányba, amely a legszigorúbb megfelelőségi elvárásokat fogalmazza meg önmagával szemben és teljesíti. Azaz bármilyen, megfelelőségi programra, önszabályozásra, esetlegesen - természetesen ez esetben a jogsértés megállapítása nélkül - kötelezettségvállalásra irányuló további lépés csak iparági szinten, egyenlő feltételekkel valósulhat meg. Az iparági szereplők mellett fontos az is, hogy egy ilyen program megalkotásában a vendéglátóipari szereplők is részt vegyenek, hiszen ők tekintendők az előírások legfontosabb címzettjeinek.*

IV.2. C V G Kft.

118. A C V G Kft. előadta, hogy az itallapja összeállítása során a fogyasztói igényekhez próbál alkalmazkodni a vállalkozás által működtetett étteremben, folyamatosan nyomon követi egyes termékek népszerűségét, fogyását.⁸⁹ Ez kiemelt jelentőséggel bír a csapolt termékek esetében, hiszen egy megkezdett hordót 30 napon belül értékesíteni kell a vállalkozásnak.⁹⁰

119. A beszállítók kiválasztása során a vállalkozás számára az elsődleges szempont, hogy mely gyártóval a legkedvezőbb az együttműködés; azok milyen feltételeket kínálnak, milyen szervízháttérrel rendelkeznek, milyenek a kiszállítás feltételei.⁹¹ A beszállító kiválasztása során ezért fontos, hogy az a többi beszállító ajánlatával összevethető, hasonló kondíciókat nyújtson.⁹² Továbbá fontos szempont a vállalkozás számára a beszállító megbízhatósága, illetve az, hogy hosszú ideig tudjon szállítani.⁹³

120. A vállalkozás képviselői meghallgatásukon előadták továbbá, hogy az étterem mérete miatt mind új sörcsapok beszerelése, mind további palackos termékek tárolása nehézséget jelent a vállalkozás számára.

⁸⁹ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 3. kérdésre adott válasz.

⁹⁰ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 4. kérdésre adott válasz.

⁹¹ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 3. kérdésre adott válasz.

⁹² VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 4. kérdésre adott válasz.

⁹³ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 3. kérdésre adott válasz.

V. Jogszabályi háttér

121. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése szerint a sör, üdítő- és gyümölcsital, gyümölcslé és gyümölcsnektár, valamint ásványvíz és szikvíz (szódavíz) értékesítésével összefüggésben nem tehető olyan jognyilatkozat, amely értelmében a jognyilatkozat szerinti termék tekintetében a vendéglátó üzlet – ideértve az alkalmi rendezvényen való értékesítést is – vagy szálláshely (a továbbiakban e § alkalmazásában együttesen: italt árusító vendéglátó üzlet) egy naptári évre, illetve az alkalmi rendezvényre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól származik.
122. A Kertv. 7/B. § (2) bekezdése értelmében az italt árusító vendéglátó üzlet köteles a sör – kivéve csapon értékesített sör –, üdítő- és gyümölcsital, gyümölcslé és gyümölcsnektár, valamint ásványvíz és szikvíz (szódavíz) értékesítése esetén termékenként legalább két különböző gyártó termékeinek értékesítését biztosítani.
123. A Kertv. 7/B. § (3) bekezdése alapján sör csapon történő értékesítése esetén Kertv. 7/B. § (1) bekezdés szerinti jognyilatkozat abban az esetben tehető, ha az italt árusító vendéglátó üzlet biztosítja legalább egy olyan, kisüzemi sörfőzde (gyártó) által előállított sör csapon történő folyamatos értékesítését, amely kisüzemi sörfőzde felett kisüzemi sörfőzdek nem minősülő sörgyártó a Tpvt. szerinti közvetlen vagy közvetett irányítással nem rendelkezik, és amely nem folytat sörgyártásra irányuló együttműködést kisüzemi sörfőzdek nem minősülő sörgyártóval. A (4) bekezdés szerint pedig a (3) bekezdés alapján eljáró italt árusító vendéglátó üzlet a kisüzemi sörfőzde által előállított sör csapon történő folyamatos értékesítését oly módon biztosítja, hogy – figyelembe véve a csapolt sörre vonatkozó beszerzéseinek egy naptári évre vetített átlagát – a kisüzemi sörfőzde által előállított sör az italt árusító vendéglátó üzlet által tárgyévben vagy alkalmi rendezvényen, csapon történő értékesítésre beszerzett összes sörmennyiség legalább 20%-át elérje.
124. A Kertv. 7/B. § (7) bekezdése szerint e § alkalmazásában a) sör alatt a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény szerinti sört, b) jognyilatkozat alatt a jelentős piaci erővel rendelkező gyártó által alkalmazott vagy megkövetelt egyoldalú szerződési kikötést vagy jognyilatkozatot kell érteni.
125. A Kertv. 7/B. § (8) bekezdése szerint e § alkalmazásában jelentős piaci erővel rendelkező gyártónak számít a gyártó, ha az adott vállalatcsoport – ideértve a számvitelről szóló törvény szerinti anya- és leányvállalatok összességét – konszolidált éves nettó árbevétele meghaladja a) sörgyártó esetén a 30 milliárd forintot.
126. A Kertv. 9. § (3a) bekezdése alapján a Kertv. 7/B. §-ának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el versenyfelügyeleti eljárásban, a Tpvt. megsértése esetén irányadó rendelkezések szerint.
127. A Kertv. 11/D. § (1) bekezdése alapján a Kertv. módosításáról szóló 2020. évi CXL. törvény (a továbbiakban: 2020. évi CXL. törvény) hatálybalépését (azaz 2020. december 12-t) megelőzően tett, a 7/B. §-ba ütköző jognyilatkozatok 2021. augusztus 1-jén hatályukat veszítik. A 2020. évi CXL. törvény hatálybalépését megelőzően tett jognyilatkozatoknak a 2020. évi CXL. törvény hatálybalépését követő módosítása során a 7/B. §-ban foglaltakat alkalmazni kell. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a 2020. évi CXL. törvény hatálybalépésekor a 7/B. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozattal rendelkező italt árusító vendéglátó üzlet a 7/B. § (2) bekezdését 2021. augusztus 1-jétől köteles alkalmazni. A 2020. évi CXL. törvény hatálybalépésekor a 7/B. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozattal nem rendelkező italt árusító vendéglátó üzlet a 7/B. § (2) bekezdését 2021. március 1-jétől köteles alkalmazni.
128. A Tpvt. 45. §-a alapján a Gazdasági Versenyhivatal illetékessége az ország egész területére kiterjed.
129. A Tpvt. 46. § (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpvt.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpvt. kifejezetten előírja.

130. A Tpv. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában megállapítja a jogsértés tényét; h) pontja alapján megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását; k) pontja alapján bírságot szab ki, illetve l) pontja alapján a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet.
131. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. § (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a GVH hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. A Tpv. 78. § (1b) bekezdése alapján a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevételt a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. A Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
132. A Tpv. 78. § (8) bekezdése értelmében a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvénynek a hatósági ellenőrzést végző szervek részéről a bírságtól való eltekintésre vonatkozó rendelkezései a versenyfelügyeleti eljárásban nem alkalmazhatók. Az említett törvény szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozással szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén az eljáró versenytanács bírság kiszabása helyett figyelmeztetést is alkalmazhat, ha a vállalkozásnak az eljárás során tanúsított magatartása alapján alaposan feltételezhető, hogy a vállalkozás jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható.

VI.

JOGI ÉRTÉKELÉS

VI.1. A Kertv. 7/B. §-ának célja, a jogalkotó szándéka

133. Előljáróban az eljáró versenytanács – korábbi gyakorlatával⁹⁴ összhangban – rögzíteni kívánja, hogy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése a Kertv. „A jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokra vonatkozó szabályozás” című fejezetében található, ami a jogalkotó azon törvényalkotási céljára enged következtetni, hogy az italkínálatot olyan esetekben szabályozza, amelyekben jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások érintettek, mint gyártók (beszállítók).
134. Megjegyzi továbbá az eljáró versenytanács, hogy Magyarország Alaptörvényének 28. cikke értelmében – amely a Versenytanács gyakorlata alapján⁹⁵ a közigazgatási jogalkalmazásra is értelmezendő – a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. A Kertv. preambuluma („[...] a hatékony működésre képes mikro-, kis- és középvállalkozások fennmaradását és fejlődését előtérbe helyezve a tevékenység folytatásának alapelveit és feltételeit szabályozza, különös tekintettel a gazdasági környezet, a kereskedők és a vásárlók érdekeire”) és annak indokolása („[a] szabályozás egyik eleme a jelentős piaci erővel való visszaélés tilalma. [...] Ezzel védelmet biztosít mind közvetlenül a mikro-, kis- és közepes méretű beszállítóknak”) szerint is a törvény kiemelt célja a mikro-, kis- és közepes méretű beszállítók védelme, fennmaradásának és fejlődésének elősegítése.
135. Ugyanezen cél jelenik meg a Kertv. 7/B. §-t érintő törvénymódosítás előterjesztésének hivatalos indokolásában és a törvénymódosítási javaslat parlamenti vitájában is:
„A javaslat célja, hogy lehetőséget teremtsen a Horeca (hotel-restaurant-cafe) piacon általános gyakorlatként alkalmazott kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítására. A Horeca piacon a nagy gyártók kötik le – a kisebb gyártókkal szemben – kizárólagos

⁹⁴ VJ/49/2021., VJ/52/2021.

⁹⁵ VJ/43-398/2016. sz. határozat

megállapodások megkötésével a forgalom döntő hányadát. A javaslat ezt a versenyt korlátozó hatást csökkenti a kisebb piaci szereplők (például a kisüzemi sörfőzdék) javára. A javaslatnak nem célja betiltani a kizárólagossági szerződésekkel biztosított kedvezményeket, illetve az ingyenesen juttatott – reklámhordozó elemet tartalmazó – eszközöknek a biztosítását, ha ezek a megállapodások a jogszabályi feltételeknek egyébként megfelelnek. A javaslat szerinti rendelkezések megsértése esetén a Gazdasági Versenyhivatal jár el.”

„Azt szeretnénk elérni, hogy Magyarországon, úgy, ahogy Csehországban, Németországban, Ausztriában, vagy Szlovákiában a helyi kis kézműves gyártók, kisüzemi gyártók olyan arányban hozzáférhessenek a hazai piacához, mint ahogy ez elhangzott a bizottsági ülésen, és ahogy történik egyébként az Egyesült Államokban is, ahol durván 15-20 százalék a piaci részesedésük, miközben Magyarországon nem éri el a 4 százalékot.”⁹⁶

„Más európai országokban, Németország, Csehország, Ausztria, Szlovákia, ahol van a kézműves sörgyártásnak hagyománya, olyan szabályozást valósítottak meg, ami lehetővé teszi, hogy mintegy 20 százalékig ez a jellemző szám, sőt ma már ez a helyzet az Egyesült Államokban is a hazai kis kézműves gyártók fedik le a piacot, és 80 százalékot visznek a nagy multik. Magyarországon is szeretnénk ezt elérni. Ennek az az oka, hogy Magyarországon van hagyománya a kézműves gyártásnak. Ha mesterségesen nem zárjuk el a kézműves gyártókat a piacról, akkor megvalósítható ez a szám.”⁹⁷

136. Az eljáró versenytanács rögzíteni kívánja, hogy – a Dreher Zrt. észrevételeivel szemben – jelen versenyfelügyeleti eljárásban, a jogalkotói szándékkal összhangban, nem a KKV-k számára kíván meghatározott piaci részt garantálni, hanem a Kertv. rendelkezéseit kívánja betartatni.

VI.2. A Kertv. hatálya

97. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése alapján italt árusító vendéglátó üzletnek minősülnek a vendéglátó üzletek és a szálláshelyek.
98. A Kertv. 2. § 30. pontja szerint vendéglátás a kész- vagy helyben készített ételek, italok jellemzően helyben fogyasztás céljából történő forgalmazása, ideértve az azzal összefüggő szórakoztató és egyéb szolgáltató tevékenységet is.
99. A Kertv. 2. § 27. pontja szerint üzlet a kereskedelmi tevékenység folytatása céljából létesített vagy használt épület, illetve önálló rendeltetési egységet képező épületrész, helyiség, ideértve az elsődlegesen raktározás, tárolás célját szolgáló olyan épületet vagy épületrészt is, amelyben kereskedelmi tevékenységet folytatnak.
100. A fent ismertetett tényállásban rögzített tevékenységek alapján a C V G Kft. által működtetett Café Vian Gozdsu-udvar Étterem italt árusító vendéglátó üzletnek minősül.⁹⁸
101. A Kertv. 11/D. §-a a Kertv. 7/B. (1) és (2) bekezdései esetében eltérő időbeli hatályt állapít meg.
102. A Kertv. 7/B. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés vonatkozásában a Kertv. 11/D. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Kertv. módosításáról szóló 2020. évi CXL. törvény hatálybalépését megelőzően, azaz 2020. december 12-e előtt tett, a 7/B. §-ba ütköző jognyilatkozatok 2021. augusztus 1-jén hatályukat veszítik, a jognyilatkozatok hatályba lépést követő módosítása során a Kertv. 7/B. §-ban foglaltakat alkalmazni kell.
103. A C V G Kft. és Dreher Zrt. 2017 óta folyamatosan szerződéses viszonyban állnak. Új szerződést kötöttek 2021 márciusában, majd májusában is. A C V G Kft. által működtetett Café Vian Gozdsu-udvar Étterem zárva tartott a 2021 márciusában kötött szerződés hatálya alatt, az étterem 2021. június 8-án nyitott újra, így annak rendelkezéseit a felek a gyakorlatban nem alkalmazták. Az eljáró versenytanács ezért a 2021 májusában kötött szerződés elemzését végezte el, azzal, hogy a márciusban megkötött szerződés tartalma érdemben megegyezik a májusi szerződésével. Tekintettel arra, hogy ezek a 2020. évi CXL. törvény hatálybalépését követő jognyilatkozatoknak minősülnek, rájuk a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglaltak megfelelően alkalmazandóak.
104. A Kertv. 7/B. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés kapcsán a Kertv. 11/D. § (2) bekezdése szerint a Kertv. módosításáról szóló 2020. évi CXL. törvény hatálybalépésekor a 7/B. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozattal rendelkező italt árusító vendéglátó üzlet a 7/B. § (2)

⁹⁶ 143. ülésnap (2020.06.29.) 244. felszólalás

⁹⁷ 143. ülésnap (2020.06.29.) 246. felszólalás

⁹⁸ A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX.29.) Korm. rendelet 4. mellékletének 1. pontja szerinti étterem vendéglátóhelynek minősül.

- bekezdését 2021. augusztus 1-jétől köteles alkalmazni. A 2020. évi CXL. törvény hatálybalépésekor a 7/B. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozattal nem rendelkező italt árusító vendéglátó üzlet a 7/B. § (2) bekezdését 2021. március 1-jétől köteles alkalmazni.
105. Az időbeli hatály megállapításához tehát annak kérdésében szükséges állást foglalni, hogy a C V G Kft. által üzemeltetett Café Vian Gozsdu-udvar Étterem rendelkezett-e olyan jognyilatkozattal 2020. december 12-én, melynek értelmében a vendéglátó üzlet egy naptári évre eső beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól származott.
106. A Kertv. 7/B. §-ában foglalt rendelkezések hatályba lépésekor, 2020 decemberében a C V G Kft. és a Dreher Zrt. viszonyában a 2019. évi szerződés rendelkezései voltak alkalmazandók. [ÜZLETI TITOK]. Ekkor még a C V G Kft. összes sörbeszerzése a Dreher Zrt.-től származott, a szerződés rendelkezései még nem kerültek a Kertv. rendelkezéseinek való megfelelés érdekében módosításra, az a 2021. évi szerződés rendelkezéseinél szigorúbb rendelkezéseket tartalmazott az értékesíthető termékek körére vonatkozóan.
107. Tehát, amennyiben úgy ítéltető meg, hogy a jognyilatkozat értelmében a beszerzés 80%-a egy gyártótól történt, akkor a 7/B. § (2) bekezdésében foglalt, legalább két gyártó termékének értékesítésére vonatkozó követelmény a C V G Kft. esetében 2021. augusztus 1-jétől alkalmazandó. Amennyiben úgy ítéltető meg, hogy nem a jognyilatkozat értelmében származott a beszerzési mennyiség 80% felett egy gyártótól, abban az esetben 2021 márciusától alkalmazandó a rendelkezés.
108. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a 2021. évi szerződéses rendszerben kialakított feltételek az alábbiakban kifejtettek szerint arra ösztönözték a C V G Kft.-t és tényszerűen azt is eredményezték, hogy sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Dreher Sörgyárak Zrt. termékeiből valósítsa meg, ezért a szigorúbb rendelkezéseket tartalmazó 2019. évi szerződés is ilyennek minősül, így a Kertv. 7/B. § (2) bekezdése a C V G Kft. esetében 2021 augusztusától alkalmazandó.

VI.3. A GVH hatásköre, illetékessége

109. A Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét a versenyfelügyeleti eljárásra a Kertv. 9. § (3a) bekezdése, illetékességét a Tpv. 45. §-a állapítja meg.
110. A Kertv. 9. § (3a) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárásban jár el a Kertv. 7/B. § rendelkezéseinek megsértése esetén, a Tpv. megsértése esetén irányadó rendelkezések szerint.

VI.4. A vizsgált magatartás értékelése

VI.4.1. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéshez kapcsolódó magatartás értékelése

137. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján sörtermékek értékesítésével összefüggésben nem tehető olyan jognyilatkozat, amely értelmében a sör tekintetében a vendéglátó üzlet egy naptári évre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól származik.
138. A rendelkezés alól egy kivételt nevesít a jogszabály a 7/B. § (3) bekezdésében, abban az esetben tehető mégis ilyen jognyilatkozat, ha az italt árusító vendéglátó üzlet biztosítja legalább egy, a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő, kisüzemi sörfőzde (gyártó) által előállított sör csapon történő folyamatos értékesítését.
139. A rendelkezés (4) bekezdése szerint a kisüzemi sörtermék értékesítését oly módon kell biztosítani a vendéglátó üzletnek, hogy – figyelembe véve a csapolt sörre vonatkozó beszerzéseinek egy naptári évre vetített átlagát – a kisüzemi sörfőzde által előállított sör az italt árusító vendéglátó üzlet által tárgyévben vagy alkalmi rendezvényen, csapon történő értékesítésre beszerzett összes sörmennyiség legalább 20%-át elérje.
140. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdésben szabályozott 80%-os beszerzési korlát tehát a vendéglátó üzlet összes (csapolt, dobozos és palackos) sörbeszerzésére vonatkozik, a kisüzemi sörök csapon tartásának esetére engedélyezett eltérés pedig azok, a csapolt sörtermékek körében való legalább 20%-os részesedésének elérését kívánja meg.

141. A rendelkezésben foglaltaknak megfelelően az eljárás során feltárásra került a C V G Kft. által működtetett vendéglátó üzletben forgalmazott sörtermékek köre, azok gyártói, a vállalkozás és beszállítói között létrejött jognyilatkozatok, illetve az egyes termékek beszerzésére és értékesítésére vonatkozó adatok.

VI.4.2. A sörtermékek köre

142. A Kertv. 7/B. § (7) bekezdés a) pontja szerint sör alatt a Jöt. szerinti sört kell érteni.
143. A Jöt. 3.§ (3) bekezdés 22. pontja szerint a sör a 2203 00 01-2203 00 10 KN-kód⁹⁹ szerinti termék, továbbá a 2206 00 31-2206 00 89 KN-kód szerinti termékek közül a 2203 00 01-2203 00 10 KN-kód szerinti és az alkoholmentes italok elegye, feltéve, hogy a termék tényleges alkoholtartalma mindkét esetben meghaladja a 0,5 térfogatszázalékot.
144. Ezek alapján a sörtermékek körébe nem tartoznak bele az 0,5 térfogatszázaléknál kisebb tényleges alkoholtartalommal rendelkező italok, illetve a cider sem tekinthető a sörtermékek körébe tartozónak, így a beszerzési és értékesítési adatok vizsgálata során azok forgalma nem került figyelembe vételre.

VI.4.3. A gyártó fogalma

145. A gyártó fogalmát a Kertv. közvetlenül nem határozza meg. A Kertv. 7/B. § (8) bekezdés a) pontja szerint jelentős piaci erővel rendelkező sörgyártónak számít a gyártó, ha az adott vállalatcsoport – ideértve a számvitelről szóló törvény szerinti anya- és leányvállalatok összességét – konszolidált éves nettó árbevétele meghaladja a 30 milliárd forintot. Ebből a definícióból levonható az a következtetés, hogy a Kertv. a gyártó személyét tágabb körben kívánta a hatálya alá vonni, azaz nem kizárólag az adott terméket közvetlenül előállító vállalkozás értendő a gyártó fogalma alatt, hanem annak – Számvtv. szerinti értelemben vett – vállalatcsoportja.
146. A Versenytanács gyakorlata¹⁰⁰ alapján, tekintettel arra, hogy a Kertv. 7/B. §-a a Kertv. „A jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokra vonatkozó szabályozás” című fejezetében található, szükséges annak vizsgálata, hogy az ügyben érintett gyártó **jelentős piaci erővel** rendelkezik-e.
147. A Dreher Zrt. 2022. évi nettó árbevétele 73 477 629 000 Ft volt a nyilvánosan elérhető számviteli beszámolók alapján. A Dreher Zrt. árbevétele önmagában meghaladja a 30 milliárd forintot, így jelentős piaci erővel rendelkező sörgyártónak minősül, ezért alkalmazni szükséges esetében a Kertv. 7/B. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat.
148. A vizsgálat az eljárásban a termékek címkéjén feltüntetett gyártót tekintette kiindulási pontnak az elemzése során, és az ennek megfelelő gyártó kilétéről, illetve a Tpv. szerinti vállalkozáscsoportba és Számvtv. szerinti vállalatcsoportba tartozásukról nyilatkoztatta az eljárás alá vont vállalkozásokat.
149. A Versenytanács gyakorlata szerint nem tekintendők külön gyártónak az azonos vállalatcsoportba tartozó gyártók.¹⁰¹
150. Tekintettel a fentebb bemutatottakra,¹⁰² 2021. június 8-át követően a C V G Kft. által működtetett vendéglátó üzletben 2022 januárjáig csak a Dreher Zrt.-től, mint gyártótól származó sörtermékek voltak elérhetőek, majd 2022 januárjától, illetve augusztusától a Cecei Sörüzem Kft. és a K&H Trans Kft. termékeivel bővült a kínálat.
151. Csapolt terméként 2022 augusztusa óta érhető el kisüzemi gyártónak minősülő gyártó terméke (Cecei Sörüzem Kft.), azonban annak beszerzésbeli részesedése a csapolat termékek között nem érte el a 20%-ot a naptári év során¹⁰³ (továbbá a vizsgált időszak egy részében nem is kínálta termékeit a Café Vian Gozsdu-udvar Étterem), így szükségessé vált a C V G Kft. jognyilatkozatainak részletes vizsgálata.

VI.4.4. A jognyilatkozat fogalma

⁹⁹ Kombinált Nomenklátúra - az Európai Unió vám- és statisztikai nomenklatúrája, amelyet a külkereskedelmi termékforgalmi statisztika adatgyűjtésre és tájékoztatásra használnak.

¹⁰⁰ VJ/52-57/2021. sz. határozat

¹⁰¹ VJ/52-57/2021. sz. határozat 171. pont

¹⁰² Ld. III.1 pont

¹⁰³ Ld. III.3.2.5 pont

152. A Kertv. 7/B. § (7) bekezdés b) pontja szerint jognyilatkozat alatt a jelentős piaci erővel rendelkező gyártó által alkalmazott vagy megkövetelt egyoldalú szerződési kikötést vagy jognyilatkozatot kell érteni.
153. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:4. §-a a jognyilatkozatot joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozatként határozza meg. Jognyilatkozat szóban, írásban vagy ráutaló magatartással tehető, mely utóbbi esetben a jognyilatkozat megtételének a ráutaló magatartás tanúsítása minősül. A Ptk. 6:10. §-a értelmében a jognyilatkozatra vonatkozó szabályokat a törvény eltérő rendelkezése hiányában a nem kötelmi jogi jognyilatkozatokra is megfelelően alkalmazni kell, tehát a jognyilatkozatot maga a Ptk. is egy tág fogalomként értelmezi. A jognyilatkozatok egyik leggyakoribb formája a szerződés maga, amely a Ptk. 6:59. §-a értelmében a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.
154. A Kertv. ugyanakkor – a 7/B. § (7) bekezdés b) pont megfogalmazásának módjából kikövetkeztethetően – nem kívánta a kifejezett szerződéses kikötésekre szűkíteni a tilalmazott jognyilatkozatok körét, hiszen a szerződési kikötés mellett a jognyilatkozatok más formáit is a 7/B. § (1) bekezdés hatálya alá vonta, anélkül, hogy azokat – akárcsak példálózó jelleggel – felsorolta volna.
155. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen eljárásban, különös figyelemmel arra, hogy jognyilatkozat a Ptk. rendelkezései alapján szóban, írásban vagy ráutaló magatartással is tehető, releváns jognyilatkozatnak minősül a Dreher Zrt. és a C V G Kft. üzleti kapcsolatát a vizsgált időszakban szabályozó, befolyásoló valamennyi körülmény, így a köztük kötött sörforgalmazási szerződések és a marketingszolgáltatási díjra vonatkozó szerződés, valamint az azok alapján létrejött, az azok végrehajtását szolgáló különféle tranzakciók is.
156. Ezen körülményeket, kereskedelmi feltételeket elsődlegesen a számtalan vendéglátó üzletből és nagykereskedőből álló forgalmazási rendszert kialakító és működtető, jelentős piaci erővel rendelkező Dreher Zrt. állapítja, határozza meg. Bár az együttműködési, szerződési feltételek jogilag mindkét fél egyetértését bírják, sőt, bizonyos körülmények tekintetében érdemi egyeztetésre, módosítási lehetőségre is sor kerülhet, a két fél pozíciójából fakadóan helyzetük, így az együttműködés feltételeire gyakorolt hatásuk is aszimmetrikus. Ezt támasztják alá különösen az alábbi körülmények:
- a C V G Kft. a szerződéskötési folyamat kapcsán előadta, hogy a Dreher Zrt. minden évben ugyanazt a szerződést hozza. A folyamat során a szerződésben szereplő mennyiségeken kívül nem volt lehetőségük a szerződés alakítására.¹⁰⁴
 - a CVG Kft. nyilatkozata szerint nem volt tudomásuk arról, hogy olyan szerződés is köthető, mely nem tartalmaz a lekötött mennyiségre vonatkozó rendelkezést;
 - a lekötött mennyiség alapjául szolgáló teljes hordós forgalom kalkulációja során a CVG Kft. a Dreher Zrt.-től kapta a forgalmi adatokat;
 - A Dreher Zrt. a C V G Kft.-t közvetlenül szolgálja ki. A Dreher Zrt. előadta,¹⁰⁵ hogy a minimálisan értékesítendő mennyiségi kikötés ellenőrzésének [ÜZLETI TITOK].
157. A Dreher Zrt. vitatta a jognyilatkozat fogalmának értelmezését, túlságosan kiterjesztőnek találva azt, hogy abba az eljáró versenytanács a tényleges sörbeszerzéseket és az azokkal kapcsolatos kedvezményeket is beleérti. Az eljáró versenytanács ezzel kapcsolatban azt kívánja hangsúlyozni, hogy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésének értelmezése során – a Dreher Zrt. felvetésével ellentétben – nem a megvalósult sörbeszerzésekből indult ki, hanem a sörbeszerzésre vonatkozó jognyilatkozatok együttes értelmezéséből. Az eljáró versenytanács a tényleges sörbeszerzéseket mint adásvételi szerződéseket – a jogi értékelésből kiolvashatóan – már előzetes álláspontjában is csak annyiban tekintette relevánsnak, amennyiben azok feltételeire, körülményeire az eljárás alá vontak és különösen is a jelentős piaci erejű gyártónak minősülő Dreher Zrt. befolyással bírtak. Ugyanakkor a Kertv.-nek a jognyilatkozatra vonatkozó elvárásai, követelményei alkalmazása során – a Kertv.-ben foglalt definíció sajátosságaiból fakadóan – a fentiekben kifejtettek szerint a vizsgálódást nem lehet kizárólagosan a megkötött szerződésekre szűkíteni.

¹⁰⁴ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdésre adott válasz.

¹⁰⁵ VJ/50-8/2021. sz. adatszolgáltatás 6. kérdésre adott válasz.

VI.4.5. A Dreher Zrt. és a C V G Kft. között létrejött, sörfogalmazásra vonatkozó szerződés értékelése a Kertv. 7/B. (1) bekezdése mentén

158. A tényállásban bemutatottaknak megfelelően, a vizsgált időszakban szerződés szabályozta az eljárás alá vont vállalkozások viszonyát.¹⁰⁶ [ÜZLETI TITOK].
159. A vizsgált szerződés ellenben tartalmaz olyan kötelezettséget, [ÜZLETI TITOK].¹⁰⁷
160. A vizsgálat során beszerzett adatok alapján csapolt termékek beszerzése esetén, 2022 augusztusáig, a Dreher Zrt. 100%-os részesedéssel bírt (ideértve az általa forgalmazott HB Búza terméket is). Palackos és dobozos termékek esetében a vizsgált időszakban, 2022 januárjáig kizárólag a Dreher Zrt. által gyártott termékeket szerzett be a C V G Kft.¹⁰⁸
161. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése értelmezésében – a törvény céljára is figyelemmel – a HB Búza terméket szintén a Dreher Zrt.-től, mint gyártótól származónak kell tekinteni, tekintettel arra, hogy az annak az értékesítésére vonatkozó szerződésekben az Dreher termékként volt feltüntetve, annak forgalmazására ugyanazon feltételek vonatkoztak, mint az egyéb, a Dreher által gyártott termékekre. A HB Búza termékre, a Dreher márkájú termékekkel azonosan, éves értékesítési mennyiség volt meghatározva (és ez az értékesítési mennyiség beleszámított a szerződésben vállalt össz mennyiségbe), az annak az értékesítésére teljesen azonos szerződéses kikötések vonatkoztak, mint a Dreher termékekre, és ezek megsértése ugyanolyan szankciókat vont maga után. A C V G Kft. nyilatkozata szerint maga is a Dreher, és nem más gyártó termékének gondolta azt, feltehetőleg azért, mert a Dreher Zrt. már 20 éve ugyanazzal a szerződéssel dolgozik¹⁰⁹ és ezen idő óta a HB Búza termékek egyedüli magyar forgalmazója¹¹⁰. Ezen kívül a HB búzasört maga a Dreher sem tekintette versengő terméknek, hiszen versengő terméknek csak a nem az általa gyártott, vagy forgalmazott sörterméket tekintette.¹¹¹ Az eljáró versenytanács álláspontja szerint – a Dreher Zrt. érvelésével szemben – a HB Búza termék a Dreher-től mint gyártótól származónak minősítése nem mond ellent annak, illetve nem felelhet meg annak, hogy a kisüzemi sörfőzdék esetében a Kertv. 7/B. § (3) bekezdése a Jöt-re hivatkozással pontosan meghatározza, hogy mely gyártó tekinthető kisüzemi sörfőzdének. A kisüzemi sörfőzdékre hivatkozó Kertv. 7/B. § (3) bekezdésében foglalt mentesülési lehetőség ugyanis kivétel a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében megfogalmazott általános piaclezárási tilalom alól. Ezért, míg a törvény céljára (a kisüzemi sörfőzdék piacralépési lehetőségének védelmére) tekintettel a Kertv. 7/B. § (3) bekezdésében megfogalmazott kivétel szűken értelmezendő, ugyanezen jogalkotói cél a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében a jelentős piaci erővel rendelkező gyártótól való beszerzés vonatkozásában, az eljáró versenytanács szerint olyan értelmezést kíván meg, mely, a konkrét ügy tényállására, összes körülményére tekintettel, a jelentős piaci erővel való visszaélés lehetőségét képes kizárni.
162. A Kertv. 7/B. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy nem tehető olyan jognyilatkozat, amelynek értelmében a vendéglátó üzlet sörbeszerzésének több, mint 80%-a ugyanazon jelentős piaci erejű gyártótól származik. Mivel a jognyilatkozat fogalma a fentieknek megfelelően tágan értelmezendő, abba a szerződéses kikötéseken kívül a gyártó és a vendéglátó üzlet közötti jogviszonyt befolyásoló valamennyi körülmény beletartozik, amelyek együttesen határozzák meg egy adott vendéglátó üzlet sörbeszerzéseinek alakulását. Maga a sörbeszerzés is jognyilatkozat, függetlenül attól, hogy az közvetlenül a gyártó és a vendéglátó egység között, vagy közvetve, (nagy)kereskedő(k) közbeiktatásával valósul meg. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács álláspontja szerint – összhangban a fentebb idézett jogalkotói szándékkal – a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a gyártó és a vendéglátó üzlet közötti jogviszonyban nem tanúsítható olyan magatartás, illetve nem alkalmazhatóak olyan kereskedelmi feltételek, amelyek értelme, hogy valamely vendéglátó üzlet sörbeszerzésének több, mint 80%-a ugyanazon jelentős piaci erejű gyártótól származzon. Az eljáró versenytanács szerint, a jogszabály

¹⁰⁶ Lásd a III.3.2. pontot

¹⁰⁷ Lásd a III.3.2.3 pontot

¹⁰⁸ Lásd a 2. ábrát

¹⁰⁹ VJ/50-27/2021. sz. jegyzőkönyv, 9. kérdés e. pontra adott válasz.

¹¹⁰ A Dreher Zrt. kizárólagos forgalmazási joga 2004-ig szerződésben is rögzítve volt, de azóta is egyedüli forgalmazója Magyarországon a HB Búza terméknek.

¹¹¹ VJ/50-4/2021. sz. adatszolgáltatás, lásd a szerződések versengő termékek korlátozott forgalmazása alcímét

céljára is figyelemmel a rendelkezésnek nem adható olyan megszorító értelmezés, amely szerint csak a 80% feletti explicit elvárás tartalmazó szerződéses kikötések lennének tilalmazottak, hiszen akkor a jogszabály egyszerűen kijátszható, megkerülhető lenne különféle egyéb módszerek, ösztönzési technikák, kereskedelmi feltételek alkalmazásával. Ezt támasztja alá a jogszabályhely indokolása is, amely szerint annak célja a kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítása, azzal, hogy a kapcsolódó kedvezményeket, illetve az ingyenesen juttatott – reklámhordozó elemet tartalmazó – eszközöket nem kívánja betiltani, amennyiben azok a jogszabályi feltételeknek egyébként megfelelnek. Mindezekből az eljáró versenytanács szerint kiolvasható, hogy a jogszabály nem csak a *de jure*, hanem a *de facto* (kedvezmények, marketing támogatások révén elért) kizárólagosságot is tiltani rendeli.

163. Ennek körében az eljáró versenytanács elsődlegesen az együttműködési megállapodásban foglalt rendelkezések értelmét vizsgálta, ugyanakkor kitért a további, a szerződéses rendelkezések célját vagy hatását alátámasztó, azokat kiegészítő körülmények bemutatására és elemzésére is.
164. A fentiek fényében, a Dreher Zrt. és a C V G Kft. közötti együttműködés kapcsán, az eljáró versenytanács szerint megállapítható, hogy a Dreher Zrt. és a C V G Kft. között a létrejött együttműködés, üzleti kapcsolat Dreher Sörgyárak Zrt. által alkalmazott, kialakított feltételei arra ösztönözték a C V G Kft-t (illetve tényszerűen azt is eredményezték), hogy sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Dreher Sörgyárak Zrt. termékeiből valósítsa meg. Ezt az eljárás alá vontak közötti szerződéses kapcsolatrendszer alábbi elemei eredményezték:
165. A 2021-ben kötött szerződés a mennyiségi vállalás meghatározásánál a 2019. évi szerződéshez képest nem csökkentette, sőt érdemben növelte a vállalt mennyiség mértékét. Ezzel együtt a [ÜZLETI TITOK].
166. A felek közötti jogviszonyba a Dreher Zrt. kezdeményezésére világosan beépítésre kerültek a Kertv. 7/B. § (3) bekezdésének szabályai, a 2021-es szerződésben [ÜZLETI TITOK].¹¹² Azonban a szerződéses jogviszony elemzését követően valójában az látható, hogy ennek a kötelezettségnek az előírása a Dreher Zrt. részéről pusztán formalitás volt, azt a Dreher nem ellenőrizte, és nem szankcionálta, annak ellenére, hogy a Dreher Zrt. tisztában kellett, hogy legyen a C V G Kft. éves sörbeszerzésének mértékével (hiszen a Kertv. vonatkozó 7/B. § (1) bekezdésének hatályba lépése előtt kizárólagos sörszállítója volt a Café Vian-nak), továbbá folyamatos, legalább havi szintű információkkal rendelkezik a Dreher termékek beszerzési adatairól.
167. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint – ellentétben a Dreher Zrt észrevételeivel – tehát nem a C V G Kft. mulasztását kívánja számon kérni az eljárás alá vont gyártón. A fentiek alapján egyértelmű ugyanis, hogy a Dreher Zrt. szerződéses feltételei az alulteljesítést szankcionálják csupán a C V G Kft. oldalán, ugyanakkor az időarányos túlteljesítés esetén semmilyen beépített szerződéses mechanizmus nincs arra vonatkozóan, hogy a felek szerződéseszerűen – a kisüzemi sörértékesítésre a szerződésben előírt mennyiség betartása mellett – járjanak el. A Dreher Zrt. tehát a Kertv. szabályainak betartásáért való felelősséget csupán áthárította a C V G Kft.-re, azonban a nagyrészt általa kialakított szerződéses feltételeknek a Kertv. szabályainak való érdemi megfelelése érdekében megfelelő eljárásrendet nem alakított ki.
168. Ezen kívül lényeges körülmény, hogy az éves vállalt mennyiségektől és a szerződésekben foglalt [ÜZLETI TITOK] függetlenül, vagy azok elérésekor, a C V G Kft. számára bármikor nyitva áll annak lehetősége, hogy új szerződést kössön, újabb mennyiségi vállalást tegyen.¹¹³ Más szóval, a szerződéses kapcsolatban semmi nem korlátozta az időarányos túlteljesítést, sőt azt kifejezetten megkönnyítették azok a rendelkezések, mely szerint azt [ÜZLETI TITOK].
169. Szintén a túlteljesítést ösztönzi [ÜZLETI TITOK] részesül majd. [ÜZLETI TITOK], ezért az eljáró versenytanács szerint kizárt és életszerűtlen a Dreher Zrt. által észrevételeiben előadott lehetőség, miszerint [ÜZLETI TITOK]. [ÜZLETI TITOK].
170. Az eljáró versenytanács aláhúzza, hogy, a Dreher Zrt. észrevételeivel ellentétben, pusztán a fenti szerződéses jognyilatkozatok értelmezésével levonható az a következtetés, hogy [ÜZLETI TITOK], A C V G Kft. azon nyilatkozata, hogy egy-egy szerződéses ciklust valójában 3 évre tervez, szintén alátámasztja az eljáró versenytanács következtetését, miszerint az egyösszegű marketing-támogatás idő előtti leforgalmazásra (azaz időarányos túlteljesítésre) ösztönöz. Vagyis

¹¹² A C V G Kft. nyilatkozata (VJ/50-34/2021. sz. adatszolgáltatás II. 1. pont) szerint a Dreher Zrt. üzletkötője nem jelezte a vállalkozás számára, hogy a szerződés kötelezően előírja más gyártó termékének forgalmazását is.

¹¹³ Ld. 55-57. bekezdések

az összes körülmény figyelembe vételével ezen jognyilatkozatok ésszerű és életszerű értelmezése az eljáró versenytanács szerint az, hogy a sörbeszerzés ilyen feltételek mentén való kialakítása azt ösztönözte, hogy az éves beszerzés több mint 80%-a a Dreher Zrt.-től kell, hogy származzon. Így téves az az értelmezés, hogy ez a C V G Kft. szubjektív szerződésértelmezésének tudható be, mely nem vált a szerződés részévé, illetve, hogy az eljáró versenytanács összemosta volna a jognyilatkozatot annak hatásával.

171. Ráadásul a Dreher Zrt.-nek a szerződéskötéskor előzetes tudomása volt a C V G Kft. által korábbi években értékesített összes sör mennyiségéről, és így tudta, hogy ebből a sörmennyiségből a C V G Kft. aktuálisan mennyi Dreher terméket szerez be, ezért tisztában kellett, hogy legyen azzal is, hogy az időarányos beszerzés mikor haladja meg az előzetesen becsült éves forgalom 80%-át (a beszerzett mennyiséget illetően lásd a 65. pontot). Ezt támasztja alá az is, hogy a Dreher Zrt.-nek tudomása volt arról, hogy a Café Vian esetében [ÜZLETI TITOK].¹¹⁴ Szintén tudomása lehetett a Dreher Zrt.-nek arról, hogy a C V G Kft. csapolt sört más gyártótól nem szerez be, hiszen a szerződés alapján az étteremmel kapcsolatban álló nagykereskedőtől jogosult volt (lett volna) információt kérni a Café Vian nem Dreher termékekből származó csapolt sör beszerzéseinek mennyiségéről.¹¹⁵
172. A konkrét beszerzések vonatkozásban az alábbi táblázat alapján megállapítható, hogy a Dreher Zrt. C V G Kft. felé történt értékesítései mind 2021-ben, mind pedig 2022-ben már évközben meghaladták a becsült összes sörbeszerzés 80%-át, mégsem tett semmit annak érdekében, hogy a 20%-os kisüzemi értékesítésre vonatkozó szerződéses rendelkezéseknek érvényt szerezzen, illetve, hogy a Kertv.-nek való megfelelést biztosítsa, annak ellenére, hogy a Dreher közvetlen értékesítési rendszerében a „nyomon követés közvetlen és folyamatos”.¹¹⁶

<u>Becsült éves sörbeszerzés</u> - a Dreher által 2019-ben ténylegesen értékesített sörmennyiség (hordós + dobozos palackos)	<u>Hordós termékek 2021-től vállalt éves értékesítési mennyisége (hl)</u>	<u>Dreher hordós termékek tényleges értékesítési mennyisége (hl)</u>	A Dreher hordós értékesítési mennyiség melyik hónapban érte el a becsült teljes (hordós + egyéb) sörbeszerzés 80%-át	A Dreher által értékesített teljes sörmennyiség melyik hónapban érte el a becsült teljes (hordós + egyéb) sörbeszerzés 80%-át¹¹⁷
[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]
		[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]	[ÜZLETI TITOK]

173. Ebben a tekintetben, a beszerzési arányok alakulását illetően – a Dreher Zrt. észrevételeivel ellentétben – nem releváns az, hogy a Café Vian mástól is beszerezhetett sörtermékeket, hiszen az előzetes forgalmi adatokhoz képest a 80%-os beszerzési szintet jóval meghaladta a Dreher termékek beszerzése. A Dreher Zrt. és a C V G Kft. közötti szoros kapcsolat révén (amit a közvetlen kiszolgálás is jelez), és különösen a vendéglátó egység rendszeres látogatása alkalmával a Dreher Zrt. maga is meggyőződhetett arról, hogy a vendéglátó egység 2022 januárjáig más által forgalmazott sört egyáltalán nem kínál, csapolt sört pedig csak 2022 augusztusától. Más szóval az eljáró versenytanács nem várja el, és nem azt kéri számon a Dreher Zrt.-től, hogy a C V G Kft. összes Kertv. szerinti kötelezettsége körében történő sörbeszerzését ellenőrizze, hanem azt, hogy a jelentős piaci erejű gyártótól, a Kertv. rendelkezéseire tekintettel elvárható gondossággal, fokozott körültekintéssel járjon el az adott vendéglátó egység 80% feletti beszerzéseire vonatkozó

¹¹⁴ Lásd VJ/50-38/2021. sz. meghallgatási jegyzőkönyv 4. kérdésre adott válasz

¹¹⁵ „[ÜZLETI TITOK]”

¹¹⁶ VJ/50-8/2021. sz. adatszolgáltatás 6. kérdésre adott válasz.

¹¹⁷ A VJ/50-19/2021., VJ/50-39/2021. adatszolgáltatások, és a VJ/50-61/2021. feljegyzés alapján

jognyilatkozatok kialakítása tárgyában. A Dreher Zrt. akkor járt volna el a megfelelő módon, kellő körültekintéssel és prudensen, ha a vendéglátó egységgel olyan jogviszonyt alakított volna ki, amely nem ösztönöz 80% feletti beszerzésre, illetve amely az ezen a mértéken felüli beszerzés tekintetében a törvényi és szerződéses előírások betartására törekszik. Ezzel az elvárással maga a Dreher Zrt. is tisztában volt, mégsem tett a megfelelés érdekében semmit.

174. Tudatosságát jelzi annak a belső versenyjogi tréningnek az oktatási anyaga, amely akként fogalmazott, hogy

„– A 80%-os limit a lekötésre vonatkozik, ha a tényleges vásárlás a fogyasztói igényeknek megfelelően magasabb, az nem szankcionálható (*de nem is ösztönözhető Dreher által*)”, illetve

„a (3) bekezdés szerinti kizárólagosságnál a kisüzemi sör éves átlagos 20%-os arányú értékesítéséről a Horeca egységnek kell gondoskodnia. Ez a vendéglátó egység felelőssége, Dreher nem is feltétlenül tudja ellenőrizni (ahhoz a vendéglátó egység beszerzési adataira lenne szükség), de ha kétség merül fel a teljesülés kapcsán *„(pl. havonta látogatjuk, és soha nem látunk más terméket csapon), akkor azzal foglalkozni kell*”. A Dreher azonban mégsem foglalkozott ezzel.¹¹⁸

175. Vagyis a beszerzési arányok alakulását illetően az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy a tárgyévi tényleges beszerzési arányok év közben folyamatosan változhatnak. A jogszabály éppen ezért nem is a beszerzési arány folyamatos szinten tartását írja elő, hanem a tárgyévi éves adatra vonatkozóan határoz meg elvárásokat. Mivel ennek betartása vagy be nem tartása explicit szerződéses kikötés hiányában csak utólag állapítható meg egzakt módon, a jogszabályt ténylegesen betartani szándékozó sörgyártó vállalkozás, azaz a Dreher Zrt. akkor járt volna el a megfelelő módon, kellő körültekintéssel és prudensen, ha a vendéglátó egységgel olyan jogviszonyt alakított volna ki, amely nem ösztönöz 80% feletti beszerzésre.

176. Az eljáró versenytanács szerint a túlteljesítéshez hozzájárul az a kikötés is, mely [ÜZLETI TITOK].

177. Végül az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a vendéglátó üzlet [ÜZLETI TITOK].¹¹⁹

178. Összességében így az eljárás alá vontak közötti szerződéses jogviszony feltételrendszere a fentebb kifejtettek szerint azt ösztönözte és eredményezte, hogy a vendéglátó üzlet a Dreher Zrt.-től származó beszerzések magasán tartásában vált érdekeltté, a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt előírások szem előtt tartása ellenében. Tekintve, hogy a Café Vian esetében a csapolt sör értékesítés a Dreher Zrt. által is tudottan meghatározónak ([ÜZLETI TITOK]) minősült, 20%-os részesedés pusztán palackos / dobozos „idegen” sörből nem is lett volna megvalósítható. A csapolt sör beszerzésre vonatkozó ösztönző intézkedések, elvárások ([ÜZLETI TITOK]) ezért különösen nagy jelentőséggel bírtak, mivel alkalmasak voltak a 80% feletti beszerzés elérésére. Mindazonáltal a Dreher Zrt. bizonyos palackos sörökre készleten tartási kötelezettséget is a szerződésbe foglalt, ami a csapolt sört érintő intézkedések hatását tovább erősítette.

VI.4.6. Az eljáró versenytanács álláspontja a Dreher Zrt. észrevételei kapcsán

179. Az eljáró versenytanács a Dreher Zrt. észrevételeivel kapcsolatban a fentiekben már kifejtettekben túl különösen a következőkre kíván rámutatni.

180. A Dreher Zrt.-nek azon észrevételével kapcsolatban, hogy a Versenytanács a vállalkozás hasonló tartalmú, azaz nem kizárólagos szerződéseit, a VJ/6/2018. számú utóvizsgálattal lezárt VJ/49/2011. számú versenyfelügyeleti eljárásban sem tekintette versenykorlátozónak, arra kíván rámutatni, hogy egyrészt a VJ/49/2011. számú eljárás, a Kertv.-vel nem azonos jogalapon, a Tpv. 11. §-ának feltételezett megsértése miatt került lefolytatásra, másrészt pedig a hivatkozott eljárásban a Versenytanács nemcsak a jogsértést, hanem annak hiányát sem állapította meg.

181. A Dreher Zrt anyagi és eljárási jogi észrevételeivel kapcsolatban az eljáró versenytanács álláspontja a következő.

182. A Dreher Zrt. álláspontja szerint, a Gazdasági Versenyhivatalnak, azt kellett volna megállapítania, hogy a Kertv. 7/B. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelel a szerződés, és ezért a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglaltakat figyelmen kívül kellett volna hagynia. Az eljáró versenytanács ebben a tekintetben arra kíván utalni, hogy a Kertv. 7/B. § (4) bekezdése szerint a

¹¹⁸ VJ/50-35/2021. sz. adatszolgáltatás 3. sz. melléklete

¹¹⁹ Lásd a szankciókra vonatkozó III.3.2.7. pontot feljebb

vendéglátó üzlet a kisüzemi sörfőzde által előállított sör csapon történő folyamatos értékesítését úgy biztosítja, hogy az italt árusító vendéglátó üzlet által tárgyévben, csapon értékesítésre kerülő összes sörmennyiség legalább 20 százalékát elérje. A feltárt tényállás szerint a Café Vian esetében ez a feltétel nem teljesült, és ezért a 7/B. § (3) bekezdésében foglalt kivétel nem alkalmazandó. Az könnyen belátható, hogy az ezzel ellentétes értelmezés egyébként a Kertv. szabályozási céljának és logikájának is ellentmondana, hiszen a 20%-os kisüzemi piacra lépési cél valószínűleg megvalósíthatatlan lenne a nagyüzemi kizárólagos szerződési kikötések megengedésével, hiszen a Dreher érvelésének logikáját követve, ha a Kertv. 7/B. § (3) bekezdésében foglaltakat tartalmazná a szerződés, akkor a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése nem lenne alkalmazandó, és így a kizárólagos sörbeszerzési kikötések is megengedettek lennének. Továbbá, az eljáró versenytanács ebben a körben ismételt hivatkozik arra, hogy a Kertv. 7/B. §-a a Kertv. „*A jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozásokra vonatkozó szabályozás*” című fejezetében található, illetve a javaslat szerint célja a nagy gyártók kizárólagos termékértékesítési gyakorlatának visszaszorítása volt, vagyis nem értelmezhető úgy, hogy a jogszabály elsősorban a vendéglátó üzletre kívánta telepíteni a felelősséget a Kertv.-nek való megfelelésért. Ezzel szemben az eljáró versenytanács szerint a Kertv. elsődleges címzettjei, az aszimmetrikus piaci pozíció miatt a jelentős piaci erővel rendelkező gyártók, amelyeknek különleges, kiemelt felelőssége van a rendelkezéseinek betartásában és betartatásában. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy maga a Dreher Zrt. is arra hivatkozott a tárgyaláson, hogy a vendéglátó üzletek tudatossági szintje nagyon alacsony, így a Kertv. rendelkezéseinek betartásáért való felelősségnek rájuk telepítése, a versenytanács szerint nem felel meg a Kertv. céljának, illetve az ilyen kereskedelmi viszonyokban elvárható gondossági és felelősségi mércének. Továbbá, mint ahogy az eljáró versenytanács a fentiekben már rámutatott, a Dreher és a C V G Kft. közötti együttműködést szerződésesből valójában az látható, hogy a Kertv. 7/B. § (3) bekezdés szerinti kötelezettségnek az előírása a Dreher Zrt. részéről pusztán formális volt, azt a Dreher nem ellenőrizte, és nem szankcionálta.

183. A Dreher Zrt. azon kifogását illetően, miszerint a Tpvt. 11. §-ának alkalmazására a Kertv. 9. § (3a) bekezdése nem ad lehetőséget, ráadásul a Kertv. 7/B. §-a Tpvt. 11.§-ához képest lex specialisnak minősül, így ezért nem is lenne alkalmazható, az eljáró versenytanács az előzetes állásponttal egyezően rámutat, hogy a Tpvt. 11. §-a nem került alkalmazásra jelen versenyfelügyeleti eljárásban, és a Dreher Zrt. feltételezésétől eltérően az eljáró versenytanács soha nem állította, illetve valójában sem folytatott le a Tpvt. 11. §-a értelmében vett hatáselemzést, hanem a Kertv. rendelkezései alapján, azokat értelmezve vizsgálta meg egyenként és összességében a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és azok alapján jutott következtetésre. Az, hogy a beszerzett adatok alapján ténylegesen is kimutatható volt, hogy a beszerzések meghaladták a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése szerinti 80%-os mértéket, az eljáró versenytanács szerint megerősítik azt a következtetést, hogy a vizsgált jognyilatkozatok ténylegesen is e mérték feletti beszerzésre ösztönözték a C V G Kft.-t, ez nem feleltethető meg azonban a Tpvt. 11. §-a szerinti hatáselemzésnek.

184. A Dreher Zrt. előadta továbbá, hogy ráutaló magatartással csak abban az esetben lehet joghatás kiváltására alkalmas nyilatkozatot tenni, ha a ráutaló magatartásból kitűnik az erre irányuló akarat, és ebben az esetben az adásvételre vonatkozó jognyilatkozatokból nem derült ki, hogy ezzel bármelyik félnek az lenne a célja/akarata, hogy a forgalmazó más versenytárs termékét ne vásárolhassa meg. Az eljáró versenytanács ezzel kapcsolatban arra mutat rá, hogy a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés nem tartalmaz olyan kitétel, mely szerint az ezen § szerinti jognyilatkozat csak akkor nem lenne megengedhető, ha az céljaként kifejezetten tartalmazná, hogy az adott vendéglátó üzlet más versenytárs termékét ne vásárolhassa meg. Ezzel szemben, a jogszabályhely, azt írja elő, hogy sörtermékek értékesítésével összefüggésben nem tehető olyan jognyilatkozat, amely értelmében a sör tekintetében a vendéglátó üzlet egy naptári évre vonatkozó összes beszerzésének több mint 80%-a ugyanazon gyártótól származik. A jognyilatkozatokból pedig – az eljáró versenytanács szerint - világosan kitűnik a Dreher Zrt. akarata arra vonatkozóan, hogy a sörbeszerzés vonatkozásában milyen feltételeket kíván támasztani. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett adatok alapján pedig kétség kívül megállapítható volt, hogy a Dreher Zrt. és a C V G Kft. között a sörértékesítésre vonatkozó szerződéses rendszer/jogviszony alapján az abban alkalmazandó feltételek arra ösztönözték (és tényszerűen azt okozták) a C V G Kft.-t, hogy a sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Dreher Zrt.

termékeiből valósítsa meg. Vagyis, az eljáró versenytanács szerint, a jelen versenyfelügyeleti eljárás által kifogásolt összes jognyilatkozat kifejezett volt és nem ráutaló, és tartalmazta a Dreher Zrt.-nek a sörbeszerzési rendszer kialakításának módjára vonatkozó akaratnyilatkozatát, tehát a jognyilatkozatokkal kapcsolatos érvelése nem foghat helyt.

185. Ezen kívül, a Dreher Zrt. álláspontja szerint közigazgatási határozatot feltételezésekre és elvárásokra alapozni nem lehet, csak kétséget kizáróan bizonyított tények esetén lehet megállapítani. Az eljáró versenytanács szerint a vizsgálati jelentés a tényállást kielégítően feltárta, és az eljárás alá vontak sem azonosítottak olyan tényállási elemet, mely bizonyítatlan lenne, vagy további feltárást igényelne.

186. Az ágazati vizsgálattal való inkonzisztenciát felvető észrevétellel kapcsolatban az eljáró versenytanács rámutat, hogy az ágazati vizsgálatban a teljes piacra vonatkozó összkép került megvizsgálásra, de az ágazati vizsgálat intézménye nem alkalmas arra, hogy egyedi jogviszonyok minden releváns körülményét, részleteiben feltárja. Az ágazati vizsgálat jelentése kifejezetten rögzíti is (70. o.), hogy „[a]z új törvényi előírások értelmezése nem képezheti tárgyát a jelen ágazati vizsgálatnak. Ellenben azt kifejezetten célul tűzte ki a GVH a vizsgálat során, hogy feltárja, hogyan viszonyulnak a piaci szereplők az új szabályozáshoz, milyen kapcsolódó tapasztalatokkal rendelkeznek, és érdemben hogyan hatott a Kertv. módosítása üzleti gyakorlatukra.” Ennek megfelelően nem ellentmondásos az, ha egy versenyfelügyeleti eljárásban a hatóság az egyedi ügyet illetően a piac egészére vonatkozó megállapításoktól eltérő következtetésre jut. Emellett, az ágazati vizsgálat jelentése olyan megállapításokat is tartalmaz, miszerint, például:

- „az ágazati vizsgálat tapasztalatai igazolták azt a – piacon egyébként széles körben ismert és elterjedt – kezdeti feltételezést, hogy a nagy italforgalmazó vállalkozások valamennyi italkategóriában olyan támogatásokban és kedvezményekben részesítik a Horeca egységeket, amelyek érdemben hozzájárulnak ezek működőképességéhez, ugyanakkor több szempontból is 'röghöz köthetik' a vendéglátósokat, és nehezíthetik a kisebb italforgalmazók számára a piacra történő belépést” (5., 78. o.);
- „a GVH javasolja a piaci szereplőknek, hogy (...) ügyeljenek (...) az olyan szerződési konstrukciók elkerülésére, amelyek ténylegesen ahhoz vezethetnek, hogy az adott italkategórián belül egy vendéglátóhely összes beszerzése lekötésre kerül” (6., 81. o.);
- „A nemzeti versenyhatóság azt tapasztalta, hogy a forgalmazás során széles körben elterjedt és alkalmazott értékesítési feltételek megnehezíthetik, hogy a vendéglátóipari egységek italforgalmazó partnert váltsanak, illetve csökkenthetik erre való hajlandóságukat. Ezek a piaci folyamatok pedig tovább erősítik egyes forgalmazók – különösen a széles termékportfólióval, jelentős szállítási kapacitásokkal és népszerű márkák forgalmazási jogával rendelkező vállalkozások – piaci helyzetét, egyúttal számos termék kategória esetében a kisebb tőkeerővel, termékválasztékkal és kapacitással bíró piaci szereplők számára megnehezíthetik az alkoholos és alkoholmentes italtermékek magyarországi vendéglátóipari egységekbe történő forgalmazásának piacára való belépést.” (11. o.);
- „a forgalmazóktól kapott mennyiségi kedvezmények teljesítése veszélybe kerülhet, ha egy másik forgalmazó termékét is felveszik az itallapra, ezért sokszor nem látnak lehetőséget az új termékek bevezetésére. A forgalmazók szerint a mennyiségi, forgalmi és marketingkedvezmények sok esetben előre kerülnek elszámolásra, a forgalmazókhoz kötve a Horeca egységeket. Az sem ritka, hogy a megállapodás sikertelen teljesítése esetén a kötbér elkerülése érdekében a vendéglátóegység kénytelen meghosszabbítani a partneri kapcsolatot.” (22. o.);
- „A GVH megkeresésére a Horeca egységeket tömörítő szervezetek válaszukban több ilyen, forgalmazóváltással kapcsolatos nehézséget is megfogalmaztak.

Egyrészt, a szerződések döntő többsége határozott időre szól és kikötéseket tartalmaz a forgalomra vagy a marketingmegjelenésekre vonatkozóan. Ezek vállalása esetén a forgalmazók gyakran már előre támogatásokat nyújtanak, így a szerződés idő előtti felbontására csak a támogatások visszafizetésével van lehetőség. Szintén csökkentik a váltási hajlandóságot azok a speciális akciók és kedvezmények (pl. matrica- és pontgyűjtés), melyeket bizonyos termékvolumen elérése esetén kapnak a vendéglátóhelyek, hiszen növelik az egyes termékek iránti elköteleződésüket.” (23. o.)

- „A forgalmazók által biztosított eszközök, berendezések és közvetlen anyagi támogatások a hazai vendéglátóhelyek többségének jelentős segítséget nyújtanak (ez alól talán csak a magas presztízsű vendéglátóhelyek jelentenek kivételt, melyek kifejezetten kerülnek a márkajelzett eszközök használatát). E támogatások legtöbbször már az üzletnyitás fázisában megjelennek. Ellenszolgáltatásként legtöbbször marketingaktivitásokat és előre meghatározott termékmennyiség vásárlását vállalják a vendéglátóhelyek az italforgalmazók felé. [...] A GVH a vizsgálat fényében úgy értékeli, hogy az ilyen típusú támogatások természetükből fakadóan ahhoz vezetnek, hogy a Horeca egységek elköteleződnek az azokat biztosító italforgalmazó cégek irányába, ebből pedig egyenesen következik az a piaci jelenség, hogy a kisebb italforgalmazók komoly belépési korlátokkal szembesülnek a legtöbb italszegmensben, hiszen nem képesek a nagyokhoz hasonló működési támogatást kínálni a vendéglátóipari egységeknek. Ez a jelenség országszerte elterjedt [...]” (78. o.)
- „A GVH ehhez kapcsolódóan egy olyan egyensúlyi helyzet kialakítását tartaná fontosnak, amelyben a Horeca egységeknek nyújtott italforgalmazói támogatások fenntartásával továbbra is megmaradnának az azoknak köszönhető, fent ismertetett hatékonysági előnyök, ugyanakkor a támogatásokhoz kapcsolódó elvárások, a vendéglátóhelyeket terhelő kötelezettségek versenykonform módon kerülnének kialakításra. Ennek során pedig a lehető legszélesebb körben tennék lehetővé mind az italforgalmazók, mind a Horeca egységek közötti versenyt. Az ágazati vizsgálat tapasztalatai alapján ebben a körben széles tere lehet még a versenybarát konstrukciók kidolgozásának.” (79. o.)
- „Számos olyan italbeszerzési szerződés került benyújtásra a vizsgálat során, amelyek a Horeca egység számára meghatározott mennyiségre vagy az összes értékesítésen belül elért százalékos arányra vonatkozó mennyiségi vállalást tartalmaztak. A fent bemutatott értékelési keret mentén a GVH belátja azt, hogy az ilyen típusú vállalások és a hozzájuk kapcsolódó ellentételezés olyan hatékonysági előnyökkel járhat (pl. alacsonyabb fogyasztói árak), amelyek végső soron versenyt és fogyasztói előnyöket (pl. alacsonyabb árak, bővebb választék) generálhatnak. A szerződő feleknek azonban fokozottan kell ügyelniük arra, hogy az egyéb szerződéses feltételek (pl. kötbérikötések, a mennyiségi vállalások nem teljesítésének következményei vagy a megállapodások felmondására vonatkozó rendelkezések) ne vezethessenek a gyakorlatban oda, hogy a szerződött Horeca partnernek végső soron mégse legyen reálisan lehetősége arra, hogy az elsődleges italforgalmazó partnere mellett más italforgalmazóktól is vásárolhasson.” (79-80. o.)

187. Összességben, a fentiek szerint ezért az eljáró versenytanács szerint megállapítható, hogy a Dreher Zrt. és a C V G Kft. közötti szerződéses jogviszony nem felel meg a Kertv. 7/B. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak, mert a 2021. évi szerződéses rendszerben kialakított feltételek a fentiek szerint arra ösztönözték a C V G Kft. (és tényszerűen azt is eredményezték), hogy

sörbeszerzéseinek 80%-ot meghaladó hányadát a Dreher Sörgyárak Zrt. termékeiből valósítsa meg.

VI.4.7. A Kertv. 7/B. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéshez kapcsolódó magatartás értékelése

188. A Kertv. 7/B. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján az italt árusító vendéglátó üzlet köteles a felsorolt termékkategóriákban legalább két gyártó termékeit értékesíteni. Jelen versenyfelügyeleti eljárás a sör termékkategóriában értékesített termékek körét vizsgálja.
189. A Kertv. 7/B. § (2) bekezdését a vizsgálat és az eljáró versenytanács úgy értelmezte, hogy az alapján kiszereleléstől függetlenül szükséges a sörtermékek kategóriáján belül két különböző gyártó termékét tartania a vendéglátóüzletnek, így a C V G Kft. által működtetett Café Vian Gozsduudvar étteremben elérhető teljes (csapolt, palackos és dobozos) sörkínálatot áttekintette, abból a szempontból, hogy az elérhető kínálatban szerepelnek-e két gyártó termékei.
190. Az fentiekben bemutatottak szerint a palackos és dobozos sörtermékek között a C V G Kft. kínálata a vizsgált időszak kezdetén (2021 augusztusától) nem felelt meg a Kertv. 7/B. § (2) bekezdése szerinti rendelkezésnek, mivel nem volt elérhető a kínálatában legalább két gyártótól származó sör termék (2022 januárjától voltak elérhetőek a Budapest Sör palackos termékei).
191. Az eljáró versenytanács ezért megállapítja, hogy a C V G Kft. a Kertv. 7/B. § (2) bekezdését megsértette azzal, hogy 2021 augusztusától 2022 januárjáig csak egy gyártó sör termékeit értékesítette.

VII.

JOGKÖVETKEZMÉNY

VII.1. A jogsértés további folytatásának megtiltása

192. Az eljáró versenytanács a jogsértés fentiek szerinti megállapításán túl a jogsértés további folytatását megtiltja, mivel nem áll rendelkezésre arra vonatkozó információ, hogy a felek együttműködésük keretein, feltételein az eljárás folyamán változtattak volna, és a 2021. év májusában kötött szerződés hatálya csak 2026-ban fog lejárni.

VII.2. Figyelmeztetés

193. A jogsértés jellegére figyelemmel, az elvárt tudatosság szintje, mind pedig a kifogásolt magatartásban való közrehatásának, az eljárás alá vontak abban betöltött szerepének, felelősségének mértéke kapcsán különbség van azonban az eljárás alá vontak megítélésében, amelynek az alkalmazandó szankció súlyában is tükröződni szükséges. Mindezekre tekintettel, a jogsértés megtiltásán túl, az eljáró versenytanács a C V G Kft. esetében a Tpv. 76. § (1) bekezdés 1) pontja alapján a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmaz, arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet, azt pedig megfelelő határidőn belül igazolja, a Dreher Zrt.-vel szemben pedig a Tpv. 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján versenyfelügyeleti bírságot szab ki.

VII.3. Megfelelési program kialakítása

194. A Dreher Zrt.-t az eljáró versenytanács olyan megfelelési program kialakítására kötelezi, amely biztosítja, hogy a Horeca egységekkel folytatott együttműködés során nem kerülnek alkalmazásra olyan üzleti feltételek – sem közvetlenül, sem közvetve, a nagykereskedelmi partnereken keresztül érvényesítve – amelyek önmagukban vagy együttes hatásuként arra ösztönzik a vendéglátó üzleteket, hogy beszerzésük 80%-ot meghaladó részét a Dreher Zrt. termékeiből elégtésük ki. A megfelelési programnak részletesen tartalmaznia kell mind a Dreher Zrt., mind a Horeca egység ennek megvalósításához szükséges feladatait, intézkedéseit. A C V G Kft. ezen kötelezettségének akként is megfelelhet, hogy magára nézve kötelezőnek fogadja el a Dreher Zrt.

kidolgozandó megfelelési programjának a vendéglátó egységekre vonatkozó előírásokat tartalmazó részét.

VII.4. Bírság

195. Az eljárás alá vontak jelezték, hogy álláspontjuk szerint – különös figyelemmel a VJ/49/2021. és VJ/52/2021. ügyekben követett gyakorlatra – semmilyen szankció alkalmazása nem indokolt, mivel a Kertv. 7/B. §-ának még nincs kialakult joggyakorlata. Az ágazati vizsgálat jelentése is elismeri továbbá, hogy a Kertv. új rendelkezései a piac számára nehezen értelmezhetőek, és hogy ezek versenyhatósági gyakorlata a 2021. év végén indított öt párhuzamos eljárás jogerős lezárásán keresztül kristályosodhat ki. A Dreher Zrt. a bírság mellőzése mellett szóló érvként említette továbbá, hogy a jogbiztonság és az elvárhatóság követelményével ellentétes volna olyan szabályok betartását számon kérni, melyek sem a jogszabály alanyai, sem a hatóság számára nem lehettek világosak annak hatálybalépésekor.
196. Az eljáró versenytanács ugyan nem vitatja, hogy a VJ/49/2021. és VJ/52/2021. számú eljárásokban nem került sor bírság kiszabására, s ennek egyik indoka valóban a Kertv. szabályozásának újszerűsége, első alkalmazása volt. Hangsúlyozandó azonban, hogy ez csak a bírság mellőzésének egyik szempontjaként került megfontolásra, emellett további körülmények is mérlegelés tárgyát képezték, úgymint a jogsértő állapot rövid időtartama és a jogsértő magatartás önkéntes megváltoztatása. Ez utóbbi két szempont azonban a jelen eljárásban nem releváns, hiszen a jogsértés egyik része 2021. márciustól folyamatosan fennáll. Emellett az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Kertv. 7/B. § (1) bekezdése szerinti szabályozás – különösen a sörértékesítés terén – nem tekinthető minden előzmény nélkülinek, hiszen a Horeca ágazatba irányuló sörértékesítések gyakorlatát a GVH már vizsgálta (VJ/49/2011., VJ/6/2018.), így a szabályozás újszerűsége is csak kisebb súllyal esik latba, mint a korábban említett eljárások során. A Dreher Zrt.-től mint a VJ/49/2011. számú eljárás egyik eljárás alá vontjától és mint multinacionális, versenyjogilag is felkészült, professzionális piaci szereplőtől ekként magasabb fokú tudatosság lett volna elvárható üzleti kapcsolatainak kialakítása során.
197. A Dreher Zrt.-vel szemben kiszabandó bírságösszeg megállapítása során az eljáró versenytanács a Tpv. rendelkezései mellett a GVH által a bírságolás kapcsán követett, illetve a jövőben követni kívánt joggyakorlatot összefoglaló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 1/2021. számú közleményével egységes szerkezetbe foglalt, 1/2020. számú, a versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre, valamint a jelentős piaci erővel való visszaélésre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló közleményére (a továbbiakban: Bírságközlemény) volt tekintettel.
198. A Bírságközlemény 8. pontja szerint az érdemi bírság meghatározásakor a GVH főszabályként a jogsértő vállalkozás által a jogsértés időtartama alatt az érintett piacon elért vagy becsült – releváns – forgalom jogsértés súlyától függő mértékét veszi alapul. Ez biztosítja, hogy a jogsértéssel elért előnyhöz vagy okozott hátrányhoz, és a jogsértés időtartamához leginkább igazodó mértékű szankció kerüljön kiszabásra. A 9. pont alapján a jogsértés súlyának értékelésekor a GVH a verseny veszélyeztetettsége körében veszi figyelembe a magatartás típusát. Végül a 10. pont alapján a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége értékelése során a jogsértés tényleges, illetőleg valószínűsített és/vagy potenciális hatását és azt is értékelheti a GVH, hogy a magatartás milyen mértékben valósult meg ténylegesen. Ezt befolyásolhatja továbbá a releváns piac, a termék és a vevők egyéb jellemzői, továbbá a jogsértés esetleges tovagyrúzó hatása.
199. A jelen esetben a rendelkezésre álló információk alapján¹²⁰ a C V G Kft. 2021. júniustól 2022. decemberig [ÜZLETI TITOK]Ft értékben szerezte be a Dreher Zrt. termékeit. Az eljáró versenytanács ebből az összegből indult ki a bírságszámítás során.
200. A jogsértés súlya körében az eljáró versenytanács figyelemmel kíván lenni arra a körülményre, hogy a Kertv. rendelkezéseinek megsértése esetén a verseny veszélyeztetettsége a GVH gyakorlatában¹²¹ alapesetben mérsékeltebbnek minősül. Jelen esetben a verseny

¹²⁰ VJ/50-19/2021 és VJ/50-39/2021. sz. adatszolgáltatások.

¹²¹ VJ/43/2016.

- veszélyeztetettségét növeli, hogy a magatartás hatásaként a piacra való belépés lehetősége továbbra is korlátozott maradt, azaz kizorító jellegű magatartásról van szó. Az eljáró versenytanács ugyanezen szempont körében arra is figyelemmel volt, hogy a magatartás nem az árakat, hanem elsősorban a verseny egy másik fontos dimenzióját, a választékot érintette.
201. A piaci hatást és a jogsértő vállalkozás piaci helyzetét illetően az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy a Dreher Zrt. a sörforgalmazási piac három jelentős, közel azonos súlyú szereplője közül az egyik, és hogy magatartása – tekintettel a széles körben alkalmazott mintaszerződésekre – feltehetőleg a jelen eljárásban vizsgált Café Vian-on túl számos további vendéglátó egységet is érinthetett, azaz az üzletfelek széles körében érvényesülhetett. Az eljárás alá vont javára értékeli ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy a C V G Kft. számára az együttműködés keretében kapott kedvezmények előnyösek voltak.
202. Mindezeket összességében értékelve az eljáró versenytanács a releváns forgalom mintegy 10%-át, azaz [ÜZLETI TITOK]-ot vesz figyelembe alapösszegként.
203. A jogsértéssel elért előny számszerűsítéséhez a jelen eljárásban nem állt rendelkezésre elegendő információ, így attól az eljáró versenytanács eltekintett.
204. A Bírságközlemény 13. pontja szerint a GVH súlyosító körülményként veszi figyelembe a pusztán a jogszabálysértés elkövetésében megnyilvánuló szintet meghaladó mértékű felróhatóságot. Kiemelt fokú felróhatóságnak tekinti a GVH, ha a jogsértés elkövetésére bizonyíthatóan annak jogsértő jellege tudatában, szándékosan került sor. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében figyelembe vette, hogy a Kertv. módosításának kifejezett célja a kisüzemi sörfőzdek piacra jutásának elősegítése volt, s a Dreher Zrt. vizsgált magatartása ennek a széles körben ismert jogalkotói szándéknak csak formálisan tett eleget, megkerülve azt. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Dreher Zrt. magatartása közepesen felróható volt.
205. Az eljárás alá vontak jogsértésben betöltött szerepével összefüggésben – a Bírságközlemény 15. pontjára is figyelemmel – az eljáró versenytanács azt értékelte, hogy az együttműködés feltételeinek kialakításában a Dreher Zrt. szerepe, részvétele volt meghatározó. Ennek súlyosító hatását kis mértékben csökkenti ugyanakkor, hogy a Dreher Zrt. a szerződés rendelkezéseit formálisan megpróbálta a Kertv. rendelkezéseivel összhangba hozni (azonban ez kimerült szerződés szövegezésében megjelent módosításokban).
206. Enyhítő körülményként vette továbbá figyelembe az eljáró versenytanács, hogy bár a jogalkotó célja egyértelmű volt a Kertv. módosítása kapcsán, az alkalmazás tekintetében még valóban nincs kiforrott joggyakorlat, és az ágazati vizsgálat eredményei fényében a vendéglátó egységek és a fogyasztók körében is szükség van szemléletváltásra a jogalkotói szándékok hatékonyabb érvényesülése érdekében. Ezt az eljáró versenytanács a külső körülmények körében kiemelt súllyal értékelte.
207. A fenti súlyosító és enyhítő körülmények kioltják egymást, így a fenti 202. pontban kalkulált alapösszeg módosítása nem szükséges.
208. A Bírságközlemény 3. pontja értelmében a versenyfelügyeleti eljárásokban meghatározható bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. A bírság összegének megállapítása során ezért az eljáró versenytanács is szem előtt tartja, hogy a bírság kiszabásának Alkotmánybíróság által is elismert célja a büntetésen túl az egyedi és általános elrettentés. A bírság összegének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vállalkozás számára a jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé. Emellett a bírság összegének ösztönöznie kell azt is, hogy mind az adott vállalkozást, mind pedig a hasonló helyzetben lévő vállalkozásokat visszatartsa a (további) jogsértések elkövetésétől, egyben megerősítse a jogkövető vállalkozásokat abban, hogy a tisztességes üzleti magatartás a helyénvaló. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a jogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz.
209. Mivel a fentiek szerint kalkulált bírságösszeg messze elmarad az eljárás alá vont előző évi nettó árbevételének 10%-át kitevő törvényi maximumtól, és a Dreher Zrt. bevételeinek mértékére, tőkeerős nemzetközi hátterére is figyelemmel nem képvisel olyan nagyságrendet, ami érdemi elrettentő erőt jelenthetne, így az eljáró versenytanács a kalkulált bírság összegét az eset összes

körülményére, így különösen a speciális és generális prevenció szempontjára, valamint a fentebb ismertetett külső körülményekre (joggyakorlat hiánya, ágazati vizsgálat által azonosított fogyasztói preferenciák, Horeca egységek számára biztosított előnyök) tekintettel 12.000.000 Ft-ra emelte.

210. A Dreher Zrt. észrevételeivel ellentétben a fentiek szerint kiszabott bírságösszeg nem a Bírságközlemény szerint kiszabható bírság tízszerese, hiszen a Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján, a Bírságközlemény 19. pontja kifejezetten előírja, hogy amennyiben a bírságközlemény szempontjait figyelembe véve kalkulált bírság a GVH álláspontja szerint nem bírna – a speciális és a generális prevenció elvének – megfelelő elrettentő erővel, a GVH mérlegelheti a megfelelő elrettentő erő elérése érdekében a bírság összegének további növelését, illetve arányosságát. Vagyis a Bírságközlemény alapján a – speciális és generális – prevenció miatti emelés a bírságkiszabási folyamat szerves része. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a Dreher Zrt. 73 milliárd forintos árbevételére tekintettel, az így megemelt bírság is nagyon csekély összegben került meghatározásra. Ennek oka a prevenció mellett, az előző bekezdésben említett körülmények figyelembe vétele volt.

VIII.

Eljárási kérdések

211. A Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a GVH utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg. Ugyanezen szakasz (6) bekezdés d) pontja szerint a vizsgálónak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában elrendeli a kötelezettség végrehajtását, bírságot szab ki vagy a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmaz.
212. A Tpv. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpv. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
213. A Tpv. 84/B. § (1) bekezdése szerint a vizsgáló az eljáró versenytanács döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg – ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható – végrehajtási bírságot szab ki.
214. A Tpv. 84/C. §-a értelmében ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
215. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.
216. A Tpv. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpv. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás.
217. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
218. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX.

- törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
219. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
220. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
221. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
222. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
223. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez

Budapest, 2023.október 12.

Váczai Nóra
versenytanácsstag

dr. Gál Gábor
előadó versenytanácsstag

dr. Kőhalmi Attila
versenytanácsstag